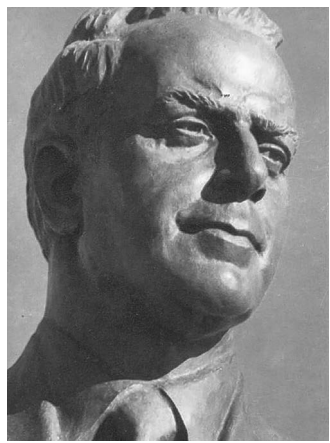

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

13 oktyabr
2026-cı il,
çərşənbə axşamı
№ 186 (7253)
Qiyməti
60 qəpik

İlham Əliyev “Azadlıq” meydanına çıxs...

Bax səh. 3

Sülh və təhlükəsizlik beynəlxalq hüquq normalarına, suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə əsaslanmalıdır

Kambocanın Baş naziri Bakıda...

Bax səh. 2

Dost Pakistanda “ASAN xidmət”ə artan maraq

Bax səh. 4

İdeoloji
təhlükəsizlik
daim
diqqət
mərkəzində...

Bax səh. 5

Bir
grup
kongresmenin
Rubioya
müraciətinə
cavab

Bax səh. 4

Hicab mövzusu niyə
gündəmə çevrilib?

Bax səh. 5

İqtisadi həmrəylik və
əməkdaşlıq
modeli

Bax səh. 3

Vətən müharibəsinin
17-ci günü
13 oktyabr 2020-ci il

Bax səh. 4

Ötən 9 ayın
inkışaf
göstəriciləri

Bax səh. 6

Dünya Bankının
Azərbaycanla bağlı
3 prioriteti

Bax səh. 6

Rusiya-Ukrayna müharibəsini
dayandırmaq mümkün olacaqmı?

Bax səh. 7

Qırmızı dənizdə
qarşıdurma...

Bax səh. 7

Sülh və təhlükəsizlik beynəlxalq hüquq normalarına, suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə əsaslanmalıdır

Kambocanın Baş naziri Bakıda...

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Görüşdə çıxış edən **Prezident İlham Əliyev** dedi: Cənab Baş nazir, hörmətli qonaqlar, bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Sizi qəbul etməyə çox məmnunam, ölkəmizə rəsmi səfərə gəlmək barədə dəvətimi qəbul etdiyinizə görə Sizə təşəkkürümü bildirirəm.

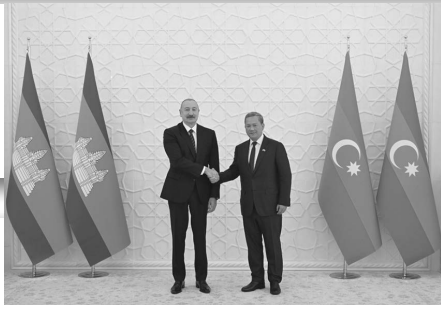
Biz elə indicə ikitərəfli gündəliyimizin geniş məsələləri ilə bağlı yaxşı müzakirələr apardırıq. Əminəm ki, tərəfdaşlığımızı gücləndirmək üçün böyük potensial mövcuddur. Elə indicə keçirdiyimiz görüşdə qeyd etdiyim kimi, bizim çox yaxşı siyasi

Oktyabrın 12-də Bakıda Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manetin rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Kambocanın Baş naziri Hun Maneti qarşılayıb.

münasibətlərimiz var və müxtəlif sahələrdə tərəfdaşlıq üzrə geniş yol xəritəsini hazırlamaq üçün bu münasibətlərdən, həmçinin Sizin Azərbaycana rəsmi səfərinizdən faydalanmalıyıq. Biz qarşılıqlı əlaqələrimizin bözi vacib sahələrini artıq müzakirə etdik və əminəm ki, daha çox sahələr olacaq. Əlbəttə ki, dostluğumuzu nümayiş etdirən səfəriniz ikitərəfli təmasların bütün imkanlarını kəşf etmək üçün yaxşı fürsət yaradacaq. İstər ticarət, investisiyalar, birgə istehsal, enerji təhlükəsizliyi olsun, istərsə də bir çox digər sahələr.

Eyni zamanda, AQEM sammitində iştirak etmək üçün mənim dövlətim qəbul etdiyinizə görə təşəkkürümü bildirirəm. Bu sammit tezliklə keçiriləcək. İlk dəfədir ki, Azərbaycan bu tədbirə ev sahibliyi edir. Bildiyiniz kimi, sədrliyimiz yekdilliklə dəstəklənmişdir. Biz bunu üzv dövlətlərin suverenliyə və müstəqil mövqeyə əsasla-

Geniş tərkibdə görüş

nan siyasətimizə hörmətinin aydın təzahürü hesab edirik. Ümid edirəm ki, bu önəmli beynəlxalq tədbir regionumuzda, daha geniş Avrasiya regionunda təhlükəsizliyə töhfə verəcək. Düşünürəm ki, bütün ölkə-

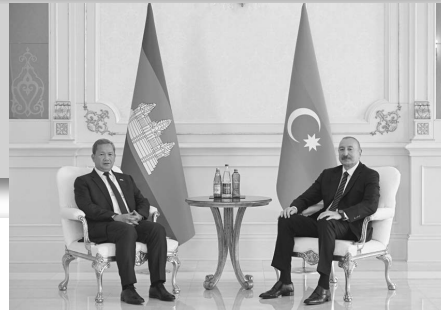

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet ilə məhdud tərkibdə görüşü olub.

lərin buna ehtiyacı var.

Cənab Baş nazir, bir daha xoş gəlmisiniz. Çox şadam ki, bizi böyük nümayəndə heyəti ilə ziyarət edirsiniz. Bütün qonaqlarımıza Azərbaycanda yaxşı vaxt keçirməyi arzulayıram. Əminəm ki, səfər dostluğumuz və əməkdaşlığımızı gücləndirəcək yaxşı nəticələrə gətirib çıxaracaq.

Baş nazir Hun Manet: Cənab Prezident, məni AQEM sammitində iştirak etməyə və eyni zamanda, rəsmi səfərə dəvət etdiyiniz üçün Sizə bir daha təşəkkürümü bildirirəm. Sizin gözəl ölkənizi ziyarət etmək imkanına görə çox şadam. Bu vaxtdakı məna və nümayəndə heyətimə göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edirəm. Elə indicə müzakirə etdiyimiz kimi, bizim otuz ildən də artıq bir müddət əvvəl əsas qoyulmuş qarşılıqlı əlaqələrin və əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün çoxlu imkanlarımız var.

Fürsətdən istifadə edərək, Kamboca Krallı Norodom Sihamoninin və Kambocanın sabiq Baş naziri Hun Senin salamlarını Zati-əlinizə çatdırmaq istəyirəm. Mən müzakirələrimizi, - elə indicə müzakirə etdiyimiz mövzuların, sadəcə müzakirələr yox, birlikdə əməkdaşlığı genişləndirmək üçün ölkələrimizin atacağı addımların müzakirəsini, - davam etdirməyi səbirsizliklə gözləyirəm.

Cənab Prezident, dövlətiniz üçün bir daha təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Mənim də salamlarımı Əlahəzrət Krala və on iki il bundan əvvəl bu binada görüşdüyüm sabiq Baş nazirə, Senatın sədrinə də çatdırın.

Azərbaycan Respublikası ilə Kamboca Krallığı arasında imzalanmış sənəd.

nədlərin oktyabrın 12-də Prezident İlham Əliyevin və Baş nazir Hun Manetin iştirakı ilə mübadiləsi mərasimi olub. "Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi nəzdində ADA Universiteti ilə Kamboca Krallığının Xarici İşlər və Beynəlxalq Əməkdaşlıq Nazirliyinin Diplomatika və Beynəlxalq Əlaqələr Milli İnstitutu arasında əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nu ADA

Sənədlərin mübadiləsi mərasimi keçirilib

Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev və Kambocanın Diplomatika və Beynəlxalq Əlaqələr Milli İnstitutunun prezidenti Fann Makara mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Kamboca Krallığı Hökuməti arasında gəliirlərə görə vergilərə münasibətə ikitərəfli vergitutmanın aradan qaldırılması və vergidən yayınmanın, habelə vergi üstünlüklərindən sui-istifadənin

qarşısının alınması haqqında Saziş"i Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və Kambocanın ticarət naziri, xanım Çam Nimul mübadilə etdilər.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Kamboca Krallığı Hökuməti arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Çərçivə Sazişi"ni Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov və

Kambocanın ticarət naziri xanım Çam Nimul mübadilə etdilər.

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manet mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. Əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

"Hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Cənab Baş nazir, Sizi bir daha Azərbaycana salamlayıram. Əminəm ki, səfəriniz çox səmərəli və Sizin üçün xoş olacaqdır.

Siz Azərbaycanda bir neçə gün keçirəcəksiniz və qarşıdağı günlərdə AQEM-in Zirvə görüşündə də iştirak edəcəksiniz. Sizin bu tədbirə şəxsən iştirakınız bizim üçün böyük şərəfdir.

Həmçinin 12 il bundan əvvəl atanız, keçmiş Baş nazir, hazırda isə Senatın sədri ilə burada, Azərbaycanda keçirdiyim görüşü xatırlayıram. Bu, siyasətimizin davamıdır. Biz yaxşı dost və tərəfdaşdıq.

Beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində fəal əməkdaşlıq edir, bir-birimizi dəstəkləyirik. BMT, Qoşulmama Hərəkatı və AQEM çərçivəsində çox yaxşı siyasi əlaqələrimiz və fəal əməkdaşlığımız var. Bununla yanaşı, ikitərəfli müstəvidə təmaslarımızı intensivləşdirmək barədə də razılığa gəldik.

Əlbəttə, ticarət və sərmayə qoyuluşu sahələrində hansı işləri görə biləcəyimizi də müəyyən etməliyik. Biz bu imkanları geniş müzakirə etdik, ticarət və investisiya əməkdaşlığımızın praktiki aspektləri ilə məşğul olacaq birgə işçi qrupu yaratdıq. Beləliklə, imkanlar çoxdur. Yeganə maneə məsafə ola bilər. Lakin müasir dünyada bu, böyük problem deyil. Digər məsələ məlumat çatışmazlığıdır və biz bu boşluğu aradan qaldırmalıyıq.

Ümid edirəm ki, bu gün Azərbaycanın və Kambocanın çoxsaylı şirkətlərinin iştirakı ilə keçirilən biznes forumu bir-birimizi, prioritetlərimizi daha yaxından tanımağa, sıx iqtisadi əməkdaşlığın qurulmasına

yollarını müəyyənəlməyə kömək edəcək.

Ölkələrimiz arasında ticarət dövryyəsi hələlik çox aşağı səviyyədədir. Lakin bir daha əminliyimi ifadə edirəm ki, Baş nazirin rəsmi səfərindən sonra həmin sahədə böyük canlanmanın şahidi olacağıq. Biz, həmçinin sənayenin müxtəlif sahələrində birgə istehsal müəssisələrinin yaradılması imkanlarını, turizm və təhsil sahələrində əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə etdik.

Sovet İttifaqı dövründə yüzlərlə kambocalı tələbə Azərbaycanda təhsil almışdır. Hesab edirik ki, bu ənənəni bərpa etməli və hər iki ölkədə qarşılıqlı təhsil imkanları yaratmalıyıq. Bu, həm də xalqlarımız arasında təmasların daha da genişlənməsinə kömək edəcək.

Nəqliyyat və rəqəmsal transformasiya da müzakirə etdiyimiz və prioritet hesab olunan sahələrdəndir.

Həmçinin məmnunluq ki, öz səmərəliliyini sübut etmiş və Azərbaycan cəmiyyətində təqribən 100 faizlik müsbət qiymətləndirmə qazanmış "ASAN" dövlət xidmətləri sistemimiz Kambocada da maraqlı doğurur. Bu sistem artıq Azərbaycanın dostu olan bir çox ölkələrdə tətbiq edilir. Əminəm ki, bu da ikitərəfli münasibətlərimizə yaxşı töhfə verə bilər.

Parlamentlararası əlaqələrdə də yüksək həmrəylik nümayiş etdirilir. Hər iki ölkədə parlamentlararası dostluq qrupları fəaliyyət göstərir. Bundan başqa, Kambocanın dəstəyi ilə Azərbaycan parlamenti ASEAN Parlamentlararası Assambleyasında müşahidəçi statusu əldə edib. Bu da Asiyanın, Cənub-Şərqi Asiyanın Azərbaycan üçün əhəmiyyət daşıdığını və xarici siyasətimizin prioritetlərindən biri olduğunu göstərir.

Asiya və Avropa arasında yerləşən Azərbaycan, əlbəttə ki, bağlantıların təmin edilməsində öz rolunu oynayır.

Biz, həmçinin təəssüf ki, hər iki ölkə üçün ümumi problem olan bir məsələni müzakirə etdik. Bu, mina problemdir. Hər iki ölkə minalardan əziyyət çəkməmişdir və bu gün də əziyyət çəkməkdədir. Təcrübə, bilik və praktiki bacarıqların mübadiləsi,

həmçinin təlimlərin keçirilməsi son dərəcə vacibdir.

Azərbaycan torpaqları işğaldan azad edildikdən sonra ötən illər ərzində Ermənistanın işğal dövründə basdırdığı minaların partlaması nəticəsində 400-dən çox insan həlak olmuş və ya xəsarət almışdır.

Digər məsələ sülh və təhlükəsizlikdir. Hər iki ölkə sülhü və təhlükəsizliyi inkişafın əsas şərti hesab edir. Sülh və təhlükəsizlik beynəlxalq hüquq normalarına, suverenlik və ərazi bütövlüyü prinsiplərinə əsaslanmalıdır. Azərbaycan 30 ildən çox vaxt ərzində öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini güc yolu ilə bərpa etmişdir. İndi Azərbaycan torpaqlarının hər qarışı Azərbaycan dövlətinin və xalqının nəzarəti altındadır. Hazırda erməni işğalçı qüvvələrindən təmizlənmiş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa işləri aparılır və "Böyük Qayıdış" Proqramı həyata keçirilir. Artıq həmin ərazilərdə 100 minə yaxın insan yaşayır və çalışır. Bu proses davam edir.

Beləliklə, biz keçmişdə də, hazırda da müəyyən mənada oxşar çağırışlarla üzləmişik. Bununla yanaşı, beynəlxalq hüquqa və beynəlxalq təşkilatların qərarlarına qəti sadıqlıq də bizi birləşdirən amillərdəndir.

Cənab Baş nazir, Sizi bir daha salamlayıram. Bilirəm ki, Sizin çox zəngin səfər programınız var. Əminəm ki, həm rəsmi səfəriniz, həm də Zirvə görüşü çərçivəsində Azərbaycanda keçirdiyiniz vaxt Sizin üçün xoş olacaqdır. Eyni zamanda, ümid edirəm ki, ölkəmizi daha yaxından tanımaq üçün də vaxtınız olacaq. Bir daha xoş gəlmisiniz.

X X X

Sonra Kambocanın Baş naziri bəyanatla çıxış etdi.

Baş nazir Hun Manetin bəyanatı

"Təşəkkür edirəm, cənab Prezident.

İlk növbədə, nümayəndə heyətimiz adından göstərilən səmimi qonaqpərvərliyə, həmçinin AQEM-in Bakıda keçiriləcək Zirvə görüşündə iştirak etmək və bu gün Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmək üçün dəvətə görə minnətdarlığımı bildirmək istərdim.

Cənab Prezidentin də qeyd etdiyi kimi, bundan əvvəl görüşümüz oldu. Biz ikitərəfli əməkdaşlığımızı inkişaf etdirmək üçün birgə fəaliyyət göstərə biləcəyimiz geniş məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi apardıq. Bundan əlavə, ticarət, təhsil və digər perspektivli sahələrdə gələcək əməkdaşlığımız üçün zəmin yaradan üç saziş imzalandı.

Cənab Prezidentlə razıyam ki, ölkələrimiz arasında kommersiya və ticarət əlaqələri, həmçinin digər sahələrdə münasibətlər hələlik məhdud səviyyədədir. Ölkələrimiz arasında münasibətlərin 30 ildən artıq tarixi var. Hun Senin 2014-cü ildə Azərbaycana səfəri baş tutmuşdu və həmin səfər indiyədək davam edən əməkdaşlığımızın yol xəritəsini müəyyənləşdirmişdir.

Əminəm ki, bugünkü səfərimdən etibarən biz birgə söyləyimizlə, məsələn, ticarət əlaqələri kimi sahələrdə əməkdaşlığımızı inkişaf etdirə biləcəyik. Biz ticarət əlaqələrimizin inkişafı istiqamətində konkret tədbirləri müəyyənləşdirəcək və həyata keçirəcək birgə ticarət işçi qrupunun yaradılmasını nəzərdə tutan çərçivə sazişinin hazırlanması barədə razılığa gəldik. Həmçinin müdafiə, təhlükəsizlik və təhsil sahələrində əməkdaşlıq məsələləri üzərində iş aparmış və bu məsələləri müzakirə etmişik.

Çoxtərəfli müstəvidə beynəlxalq platformalar çərçivəsində əməkdaşlığın gücləndirilməsinə dair ortaq öhdəliyimizə sadıqlığımızı bir daha təsdiqlədik. Kamboca əvvəllər də Azərbaycanın ASEAN-da müşahidəçi statusu əldə etmək və ASEAN ölkələri ilə əlaqələrini inkişaf etdirmək səylərini dəstəkləmişdir.

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyeva Kamboca Krallığının birinci xanımı Piç Çanmoni ilə görüşüb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 12-də İran İslam Respublikasının daxili işlər naziri İsgəndər Momenini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında bütün istiqamətlərdə olduğu kimi, təhlükəsizlik, ictimai asayişin qorunması sahəsində də yüksək səviyyədə əməkdaşlığın həyata keçirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev İranın Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndə heyətinin səfərinin uğurlu olacağına əminliyini bildirdi və bunu ikitərəfli təmasların davamı kimi qiymətləndirdiyini dedi. Bu xüsusi dövlətimizin başçısı bir müddət əvvəl Azərbaycan nümayəndə heyətinin İrana səfərini və orada önəmli görüşlər keçirdiyini xatırladı.

Qəbula görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirən İsgəndər Momeni dost və qardaş Azərbaycana səfər etməkdən məmnunluğunu vurğuladı.

O, Prezident Məsud Pezeşkiyanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdıraraq qeyd etdi ki, İranın dövlət başçısı Prezident İlham Əliyevlə son dövrlərdə keçirdiyi görüşləri səmimiyyətlə xatırlayır.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə

minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Prezident Məsud Pezeşkiyana çatdırmağı xahiş etdi. Dövlətimizin başçısı da öz növbəsində İran Prezidenti ilə son dövrlərdə tez-tez görüşdüyünü deyərək, bir neçə gün əvvəl onunla Türkmənistanda keçirdiyi görüşü

xatırladı.

Nazir vurğuladı ki, İran Prezidenti ölkələrimizin müvafiq qurumları arasında münasibətlərin inkişafına xüsusi əhəmiyyət verir.

Azərbaycanın İran üçün dost və qardaş ölkə olduğunu deyən İsgəndər Momeni İranda müxtəlif zamanlarda baş vermiş hadisələr, o cümlədən güclü zəlzələlər və meşə yanğınları zamanı Azərbaycanın göstərdiyi humanitar yardıma və dəstəyə görə bir daha təşəkkürünü bildirdi.

İranın daxili işlər naziri hazırda bölgədə gərginliyin aradan qaldırılması istiqamətində aparılan danışıqlar prosesi barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi.

Prezident İlham Əliyev Yaxın Şərq regionunda mövcud gərginliyin danışıqlar yolu

Oktyabrın 12-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın adından Kamboca Krallığının Baş naziri Hun Manetin və birinci xanım Piç Çanmoninin şəərfəli rəsmi nahar verilib.

ilə həllini tapacağına ümidvar olduğunu dedi.

Söhbət zamanı ölkələrimizin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığın perspektivləri və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər müzakirə olundu.

Sıradan bir bu bayatı qeyri-adi regional rezonans doğurdu.

“Mən 90-cı illərdən Bakıya gedib gəlirəm. Son bir neçə ildə sanki sizin adamlarda bir əda, bir saymazlıq iddia görürəm. Bunun səbəbi nə ola bi-

İlham Əliyevin təmkini onun fəitr-
tindən gələn iki qabarıq cəhətlə qidalə-

Yəni bu iki ölkə yalnız xaricin siyasi xətti üzərində mövcuddurlar.

E.CəFƏRL

Bir qrup kongresmenin Rubioya müraciətinə cavab

Milli Məclisin deputatları və QHT-lərdən ABŞ Kongresinə çağırış

ABŞ-in bir sıra kongresmenlərinin erməni diasporunun təsiri altında olduğu yeni məsələ deyil. Onlar Amerika Erməni Milli Kongresinin (ANCA) maliyyəsi hesabına lobbı fəaliyyəti ilə məşğuldurlar. Vaxtaşırı olaraq Konqresdə Azərbaycan əleyhinə aparılan qərəzli kampaniyalar da bunun göstəricisidir.

Kongresmenlər sülh prosesinə qarşı çıxmamalıdır

“Mövcud çətinliklərə baxmayaraq, Prezident İlham Əliyev sülhün təmin olunmasına, münasibətlərin normalaşdırılmasına və regional iqtisadi inteqrasiyaya yönəlmiş strateji xətt yürüdü. Azərbaycan sülh sazişinin hazırlanması təşəbbüsünü irəli sürüb və Ermənistan tərəfinə sazişin layihəsini təqdim edib. Biz Prezident Donald Trampın bu prosesin irəlilədirilməsində mühüm rolunu qəbul edirik və yüksək qiymətləndiririk. 2025-ci il avqustun 8-də Vaşinqtonda keçirilmiş Sülh Sammiti mühüm diplomatik mərhələ olub. Prezident Trampın şahidliyi ilə imzalanmış Birgə Bəyannamə və “Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan Respublikası arasında sülhün və dövlətlərarası münasibətlərin qurulması haqqında” Sazişin paraflanması praktiki əməkdaşlıq üçün yeni imkanlar açır. Azərbaycanın neft məhsullarının Ermənistanı ixracı da daxil olmaqla, ticarət əlaqələri qurulub. Beynəlxalq Sülh və Rifah naminə Tramp Marşrutu (TRIPP) isə regional nəqliyyat və kommunikasiya əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi üçün perspektivlər açır. Bütün bunlar, eyni zamanda, ABŞ-Azərbaycan strateji tərəfdaşlığının daha da gücləndirilməsi üçün əlverişli zəmin yaradır. Milli Məclisin və qeyri-hökumət təşkilatlarının üzvləri olaraq, biz bu sülh gündəliyini dəstəkləyirik və hesab edirik ki, Konqres əldə edilmiş nailiyyətlərin möhkəmləndirilməsində konstruktiv rol oynaya bilər” - deyərək, müraciətdə vurğulanıb.

Diqqətə çatdırılıb ki, kongresmenlərin məktubunda saxlanılan bəzi şəxslər “siyasi və hərbi liderlər” kimi təqdim olunur. Bu ifadələr isə reallığı əks etdirmir. Həmin şəxslər Azərbaycanın suveren ərazisində Ermənistan tərəfindən yaradılmış qanunsuz separatçı qurumda

yüksək vəzifələr tutublar və müharibə cinayətləri də daxil olmaqla, ağır cinayətlərə görə mühakimə olunublar. Məhkəmə proseslərində təqsirləndirilən şəxslərin müdafiə hüququ təmin edilib, hökm çıxarılmazdan əvvəl isə sübutlar və şahid ifadələri araşdırılıb. Konqresin ədalətli məhkəmə araşdırması prinsipinə verdiyi əhəmiyyəti bölüşürük. Eyni zamanda, Azərbaycanın suverenliyinə və məhkəmə institutlarına münasibətdə də digər dövlətlərə göstərilən yanaşmaya uyğun hörmətin nümayiş etdirilməsinin vacibliyi vurğulanıb. “Bununla yanaşı, təxminən 241 km² ərazinin guya Azərbaycanın işğalı altında olan Ermənistan ərazisi kimi təqdim edilməsinə etiraz edirik. Azərbaycan Ermənistanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tanıyır. İki ölkə arasındakı beynəlxalq sərhədin ayrı-ayrı hissələri üzrə dəqiq xəttin müəyyənləşdirilməsi ikitərəfli delimitasiya və demarkasiya prosesinin predmetidir. Hesab edirik ki, bu məsələlər nəticəni əvvəlcədən müəyyənləşdirən birtərəfli qiymətləndirmələr əsasında deyil, mövcud mexanizmlər çərçivəsində həll olunmalıdır”, - deyərək, müraciətdə əlavə edilib ki, Konqres mədəni irs məsələsində etibarlı və prinsipial yanaşma zamanı əvvəllər işğal altında olmuş ərazilərdə və Ermənistanda Azərbaycan məscidlərinin, qəbiristanlıqlarının, ziyarətgahlarının və tarixi abidələrinin dağıdılmasını və təhqir olunmasını da nəzərə almalıdır. Dini və mədəni irsin qorunması universal prinsipə əsaslanmalı, ayrı-seçkiliyə və seçici yanaşmaya yol verilməməlidir.

Nardar BAYRAMLI

Adam Şif, Çak Şumer yenə “iş başında”

Yeri gəlmişkən, bir neçə gün öncə ABŞ Konqresinin bir qrup üzvü dövlət katibi Marko Rubioya müraciət edərək, “erməni məhbəslərinin azad edilməsi” və “qoşunların geri çəkilməsi kimi şərtlər yerinə yetirilməyənə qədər” Azərbaycana hərbi yardımın dayandırılmasını tələb ediblər. Kongresmenlər “Azadlığa Dəstək Aktı”nın 907-ci maddəsinə əsaslanaraq, rəsmi Bakı tərəfindən konkret addımlar atılmayacağı təqdirdə, Tramp administrasiyasını hərbi yardımları dondurmağa çağırıblar. Məktubu imzalayanlar arasında Senatdakı demokratların lideri Çak Şumer, senatorlar Qari Piter, Adam Şif və digərləri var.

Əslində, kongresmenlərin bu müraciəti cəfəngiyyatdan başqa bir şey deyil. Çünki Bakıda həbsdə olan ermənilər müharibə caniləridir. Digər tərəfdən isə, Azərbaycan Ermənistanın hər hansı ərazisini işğal etməyib ki, qoşunlarını da geri çəksin. Bütün bu məqamlar Milli Məclisin deputatların, bir sıra qeyri-hökumət təşkilatları rəhbərlərinin və nümayəndələrinin ABŞ Konqresinin senatorlarına və Nümayəndələr Palatasının üzvlərinə ünvanladığı müraciətdə əksini tapır. Bu məktub qarşı tərəfin M.Rubioya müraciətinə cavab olaraq göndərilib.

“Biz Amerika Birləşmiş Ştatları Konqresi ilə dialoqa böyük əhəmiyyət verir və Azərbaycanla Ermənistan arasında davamlı sülhün təmin olunması məqsədini bölüşürük. Bununla belə, hesab edirik ki, məktubunuzda əksini tapan bir sıra müddəalar mühüm tarixi və hüquqi konteksti nəzərə almır və ABŞ-nin diplomatik səyləri nəticəsində əldə edilmiş irəliləyişi çətinləşdirmək riski daşıyır”, - deyərək müraciətdə bildirilib.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan 30 ildən artıq müddətdə münəqişə və beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin təxminən 20 faizinin işğalının nəticələri ilə üzləşib. 20 mindən çox azərbaycanlı qətlə yetirilib, bir milyondan artıq insan Ermənistandan və Azərbaycanın əvvəllər işğal altında olmuş ərazilərindən didərgin düşüb. İtkin düşmüş 4010 azərbaycanlının taleyi hələ də məlum deyil. 613 müllki şəxsin həlak olduğu Xocalı qətləmi, eləcə də kəndlərin və şəhərlərin, dini məkanların və mədəni irs nümunələrinin dağıdılması milli tariximizin ən ağrıli səhifələrindəndir. Münəqişəyə dair istənilən qiymətləndirmə prosesində bu realqlar nəzərə alınmalıdır. Minalar və partlamamış hərbi sursatlar insanların həyatını təhlükə altına qoymağa, həmçinin bərpa işlərinə və didərgin düşmüş ailələrin təhlükəsiz qayıdışına mane olmağa davam edir. Azərbaycanın qiymətləndirməsinə əsasən, ölkə ərazisinin təqribən 13 faizində 1,5 milyona yaxın mina basdırılıb. 2020-ci ildən bəri mina və digər sursatların partlaması nəticəsində 440-dan çox Azərbaycan vətəndaşı zərər çəkib. Bu baxımdan Konqres humanitar minatəmizləmə fəaliyyətinə, habelə itkin düşmüş şəxslərin taleyinin müəyyənləşdirilməsinə, o cümlədən mümkün dəfn yerləri və taleyi məlum qalan şəxslər barədə məlumatların əldə edilməsinin zəruriliyini davamlı diqqət yetirməyə çağırılıb.

Milli Məclisin deputatları və QHT təmsilçiləri Konqresi, həmçinin “Azadlığa Dəstək Aktı”nın 907-ci maddəsinin tam ləğvini nəzərdən keçirməyə də çağırıb. Çünki 907-ci maddə artıq tarixi şəraiti, mövcud geosiyasi realqları və Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin hazırkı vəziyyətini əks etdirmir. Onun tətbiqinin dayandırıldığı hallarda belə, bu maddə ikitərəfli tərəfdaşlığımızın bütün potensialının reallaşdırılmasına ma-

“907-ci maddə” artıq aktuallığını itirib

neə olaraq qalır. Maddənin ləğvi regional sülh prosesinə və ABŞ-Azərbaycan münasibətlərində yeni mərhələnin başlanmasına Konqresin dəstəyini ifadə edən əhəmiyyətli mesaj olardı. Qeyd olunub ki, bu, ABŞ-in ikitərəfli siyasi rəhbərliyi üçün bir fürsətdir: “Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh Vaşinqtonda partiyalararası mübahisə predmetinə çevrilməməlidir. Əksinə, bu, regional sabitliyi, iqtisadi imkanları və ABŞ-nin maraqlarını irəli aparan diplomatik nailiyyət kimi qiymətləndirilməlidir. Məhz ikitərəfli yanaşma ABŞ administrasiyalarının ölkəmizlə onilliklər ərzində davam edən tərəfdaşlıq qurmağa, ölkənin əsas siyasət prioritetlərinə, o cümlədən sülhməramlı əməliyyatlara Azərbaycanın dəstəyindən faydalanmağa imkan verir. Azərbay-

can və Ermənistan humanitar, hüquqi, siyasi və praktiki xarakterli həllini gözləyən məsələləri birbaşa ikitərəfli dialoq vasitəsilə həll etməyə sadıq olduqlarını bəyan ediblər. Xarici tərəfdaşlar bu prosesi dəstəkləməklə və hər iki tərəf üçün məqbul həll yollarını təşviq etməklə ən yaxşı şəkildə yardım göstərə bilərlər”.

“Regionumuz böyük əzab və iztirablardan keçib, lakin indi fərqli gələcək qurmaq üçün real imkan yaranıb. Vaşinqton Sammitindən sonra əldə olunmuş irəliləyişin möhkəmləndirilməsi, Azərbaycan-ABŞ münasibətlərinin gücləndirilməsi və Cənubi Qafqazda davamlı sülhün təmin olunması namınə sizi əməkdaşlığa dəvət edirik” - deyərək, müraciətdə vurğulanıb.

Dost Pakistanda “ASAN xidmət”ə artan maraq

Müxtəlif dövlət xidmətlərini bir arada təqdim edən “ASAN xidmət” modeli respublikamızda olduğu kimi, Azərbaycanın təcrübəsi əsasında oxşar qurumlar formalaşdıraraq digər ölkələrdə də yüksək vətəndaş məmnunluğu yaradır. Bunu Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şəhbaz Şərif Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə baş tutan telefon söhbətində növbəti dəfə etiraf edib.

Dost ölkənin Baş naziri Azərbaycanın “ASAN xidmət” modeli əsasında İslamabadda yaradılmış

xidmət mərkəzinin fəaliyyətindən məmnunluğunu bildirib, bu təcrübənin Pakistanın digər bölgələrində də tətbiq olunması üçün Azərbaycan tərəfindən dəstəyini göstərilməsini xahiş edib.

Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə lazımi dəstəyini göstərilməsinə razılığını ifadə edib. Pakistanın Baş naziri buna görə dövlətimizin başçısına təşəkkür edərək, Azərbaycanın bu dəstəyini ölkələrimiz arasında dostluğun və həmrəyliyin növbəti bariz nümunəsi kimi qiymətləndirib.

Azərbaycanın intellektual brendi dünyanı fəth edir

Hazırda Azərbaycanda 28 “ASAN xidmət” mərkəzi fəaliyyət göstərir. Vətəndaşlar paytaxt Bakı ilə yanaşı, Gəncə, Sumqayıt, Sabirabad, Bərdə, Qəbələ, Masallı, Quba, Mingəçevir, İmişli, Şəki, Şamaxı, Kürdəmir, Tovuz, Ağcabədi, Balakən və digər ünvanlarda da “ASAN xidmət” mərkəzlərinin fəaliyyətindən bəhrələnilirlər.

“ASAN xidmət” mərkəzlərində müxtəlif dövlət orqanları, həmçinin özəl şirkət və müəssisələr tərəfindən ümumilikdə 360-dan çox, “ASAN Kommunal” mərkəzlərində isə “Azərişiq” ASC, “Azərsu” ASC və “Azəriqaz” İB tərəfindən 55 növ xidmət göstərilir. Paytaxtda və regionlarda hər gün “ASAN xidmət” mərkəzlərinə təxminən 40 min vətəndaş müraciət edir və onların məmnunluq səviyyəsi 99 faizdən çox olur. Eyni zamanda, regionlarda 10 sayyar “ASAN xidmət” avtobusu və sayyar “ASAN qatar” vasitəsilə vətəndaşlara xidmətlərin göstərilməsi davam etdirilir.

Azərbaycanın intellektual brendi sayılan “ASAN xidmət”ə dünyada da maraq gəldikcə artır ki, bu da ölkəmizin böyük uğurudur. İndiyədək əlçatanlığı ilə yüksək vətəndaş məmnunluğu yaradan bu struktur bir çox beynəlxalq qurumlar və ekspertlər tərəfindən tədqiqat obyektinə hesab olunub. Artıq ayrı-ayrı ölkələrdə də bu modelin tətbiqinə başlanıb. Azərbaycanın “ASAN xidmət” modeli əsasında Əfqanıstanda dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində eyniadlı qurum təsis edilib. Bundan başqa, İtaliya, Koreya Respublikası, Fransa, İndoneziya, Monteneqro və İSESCO təşkilatı ilə əməkdaşlığa dair Anlaşma memorandumları imzalanıb. 2014-cü ildə “ASAN xidmət” ISO 9001:2008 və OHSAS 18001:2007 standartları üzrə beynəlxalq dərəcəli sertifikatlara layiq görülüb. “ASAN xidmət”, həmçinin Britaniya Əməyin Mühafizəsi Şurası tərəfindən beynəlxalq müsabiqənin qalibi olub. Bundan başqa, İSESCO-nun 2019-2021-ci illər üzrə üçillik fəaliyyət planında üzv ölkələrdə sektoral idarəçilik mexanizminin inkişaf etdirilməsi məqsədilə dövlət idarəçiliyi sahəsində Azərbaycanın “ASAN xidmət” modelindən faydalanmaq tövsiyə olunub.

Perspektivdə isə “ASAN xidmət” brendinin dünyada əhatə edəcəyi coğrafiyaların daha da genişlənməsinə gözlənilir. Bunu son vaxtlarda Prezident yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinə ayrı-ayrı ölkələrdən əməkdaşlıqla bağlı artan müraciətlər də təsdiqləyir. Beynəlxalq əməkdaşlığa dair son nümunələrdən biri kimi İndoneziya və Azərbaycan arasında ötən ilin dekabr ayında onlayn formatda baş tutan dövlət xidmətləri üzrə Simpoziumu göstərmək mümkündür. İmzalanmış sənədlərə uyğun olaraq hazırda İndoneziya Respublikasında “ASAN xidmət” təcrübəsi əsasında yaradılmış 300-dən çox Dövlət Xidmət Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Artıq Avropa İttifaqının üzv dövləti olan Rumıniya da “ASAN xidmət” modelinə böyük maraq göstərir. Ötən ilin dekabr ayında Ülvi Mehdiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Rumıniya Hökumətinin Baş Katibliyinin dəvəti əsasında bu ölkəyə səfəri baş tutub. Səfər çərçivəsində “ASAN xidmət”in Rumıniyada tətbiqi ilə bağlı növbəti müzakirələr aparılıb. Eyni zamanda, Rumıniya Hökumətinin Baş Katibliyinin təşkilatlığı ilə keçirilən “Dövlət Sektorunda İnnovasiya Forumu”nda “ASAN xidmət”ə dair mükafat ilk dəfə olaraq Avropa İttifaqına üzv ölkənin nümayəndələrinə təqdim olunub. Xatırladaq ki, bundan öncəki dövrdə müvafiq mükafat Afrika qitəsində dövlət xidmətləri sahəsində qabaqcıl nailiyyətlər əldə etmiş dövlətlərin nümayəndələrinə təqdim edilib.

Həmçinin bir qədər bundan əvvəl Sudan Respublikasının xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq nazirinin müavini Müəviyyə Osman Xəlidin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti “ASAN xidmət” mərkəzinin fəaliyyəti ilə tanış olub. Nazir müavini “ASAN

xidmət” mərkəzlərinin fəaliyyətinin, buradakı innovativ yeniliklərin onlarda yüksək təəssürat yaratdığını və sözügedən təcrübənin öz ölkəsində tətbiqində maraqlı olduqlarını ifadə edib.

Cari ilin iyul ayında Azərbaycanın “ASAN xidmət” modeli BMT-nin “Dövlət institutlarının transformasiyası: İnnovasiyanın, iştirakın və inklüzivliyin inkişafı” mövzusunda Tbilisidə baş tutan Dövlət Xidməti Forumunda geniş təqdim olunub. Bundan əvvəl isə “ASAN xidmət” BMT-nin Nyu-Yorkdakı mənzil-qaragahında Dayanıqlı İnkişaf Məqsədi 16 (DİM 16) üzrə Konfransda diqqət mərkəzində olub.

“ASAN xidmət” Pakistanda

Cari il yanvarın 14-də isə “ASAN xidmət”in soracağı daha bir uzaq ünvandan - bu dəfə dost Pakistan - gəlib. Bu ölkənin İslamabad şəhəri dünyada “ASAN xidmət” mərkəzinin fəaliyyətə başladığı növbəti ünvan olub. İslamabadda baş tutan açılış mərasimində Pakistan İslam Respublikasının Baş naziri Məhəmməd Şəhbaz Şərif, Pakistan hökumətinin üzvləri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak ediblər. Tədbirdə vurğulanıb ki, 2025-ci il sentyabrın 10-da Pakistan İslam Respublikasının Baş nazirinin iştirakı ilə “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında Pakistan İslam Respublikasında “ASAN xidmət” təcrübəsinin tətbiqi istiqamətində əməkdaşlığa dair Saziş” imzalanıb. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən Dövlət Agentliyi tərəfindən “ASAN xidmət” təcrübəsinin Pakistanla paylaşılması istiqamətində əməkdaşlıq həyata keçirilib. Mərkəzin qurulması istiqamətində Pakistan tərəfinə zəruri dəstək göstərilib.

“Pakistan ASAN xidmət” mərkəzində ilkin mərhələdə 12 dövlət qurumu tərəfindən 64 xidmət təqdim olunur. Mərkəzdə “ASAN xidmət” standartları, ASAN könüllük proqramı və ASAN-in innovativ həlləri tətbiq edilir. Mərkəzlə tanışlıqdan sonra Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyev “Pakistan ASAN xidmət” mərkəzinin gələcək inkişaf konsepsiyası, innovativ həllər və Azərbaycanın DOST konsepsiyası ilə bağlı Pakistan nümayəndə heyəti üçün təqdimat edib.

“ASAN xidmət”i dövlət xidmətlərinin göstərilməsində müterəqqi və innovativ bir model kimi qiymətləndirən Pakistanın Baş naziri vurğulayıb: “Ötən il qardaş ölkəyə rəsmi səfərim zamanı Bakıda “ASAN xidmət” mərkəzini ziyarət etdik. Həmin mərkəz həqiqətən fenomenal idi, son dərəcə təsirli və nümunəvi bir təcrübə təqdim edirdi. Bunun ardından mən müraziət etdim ki, ilk mərhələdə İslamabadda oxşar bir mərkəz yaradılsın. Bu gün artıq buradayıq. “ASAN xidmət” rəhbərliyi və nümayəndə heyəti də buradadır. Onlar son dərəcə böyük dəstək göstəriblər. Bu əməkdaşlıq misilsizdir. Bütün bu texnologiya Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə Azərbaycan tərəfindən bizə hədiyyə edilib”.

Mübariz FEYİZLİ

Vətən müharibəsinin 17-ci günü 13 oktyabr 2020-ci il

• Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi əməliyyatlar nəticəsində cəbhənin müxtəlif istiqamətlərdən düşmənin keyli sayda canlı qüvvəsi, 3 ədəd BM-21 “Qrad” YARS, 1 ədəd “Tor-M2KM” ZRK, 1 ədəd ZSU-23-4 “Şilka” özüyeriyən zenit qurğusu, 2 ədəd PDM-2, 3 ədəd 2A36 “Qiasint-B” topu, 1 ədəd KS-19 zenit topu, 1 ədəd D-20 haubitsa topu, 3 ədəd PUA, bir neçə avtomobil texnikası sıradan çıxarılıb. Ermənistan silahlı qüvvələrinin 5-ci dağatıcı alayının

müdafiə sahəsində mövqe tutan şəxsi heyəti məhv edilib, 1-ci motoatıcı alayın bir bölüyədək canlı qüvvəsi pusquya salınıb. Əsgəran istiqamətində hərəkət edən 4-cü motoatıcı alayın avtomobil texnikası kolonu və Ermənistanın Sisian ərazisiy məntəqəsi istiqamətində işğal altındakı ərazilərimizə doğru hərəkət edən könüllülərin bir qrupu atəş zərbəsi ilə məhv edilib. Bu barədə Müdafiə Nazirliyinin məlumatında bildirilib.

• Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Türkiyənin “Haber Türk” televiziya kanalına müsahibə verib.

• Baş Prokurorluğun məlumatına əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələrinin yaşayış məntəqələrini ağır artilleriya qurğularından və raket sistemlərindən atəşə tutması nəticəsində sentyabrın 27-dən oktyabrın 13-ü saat 12:00-dək 42 müllki şəxs həlak olub, 206 nəfər isə xəsarət alıb, 1479 ev, 66 çoxmənzilli yaşayış binası və 241 müllki obyekt yarasız vəziyyətə düşüb.

• Azərbaycan əsgəri Hünər Məmmədov silahdaşları Elvin Mədotovun və Rüşət Əsədullayevin köməyi ilə düşmənin 7 tankını, 1 PDM-ini, silah-sursat dolu 1 avtomobil texnikasını və 2 müşahidə məntəqəsi-

ni məhv edib.

• Müdafiə Nazirliyi işğaldan azad edilən Hadrut qəsəbəsinin videogörüntülərini yayıb.

İdeoloji təhlükəsizlik daim diqqət mərkəzində...

Dövlətimizin güclü iradəsi, xalqımızın sarsılmaz milli ruhu bu təhdidləri zərərsizləşdirir

Yeni dünya nizamında müharibələrlə yanaşı, siyasi təsir imkanlarının karakteri ciddi şəkildə dəyişir. Əgər əvvəlki dövrlərdə dövlətlərarası rəqabət daha çox hərbi güc, iqtisadi resurslar və ərazi nəzarəti üzərindən aparılırdısa, müasir mərhələdə ideoloji təsir vasitələri də geosiyasi mübarizənin mühüm komponentinə çevrilib. Artıq ayrı-ayrı dövlətlərin mövqelərini zəiflətmək, onların inkişaf trayektoriyasına

mane olmaq və cəmiyyət daxilində süni fikir ayrılıqları yaratmaq üçün təkə ələnəvi təzyiq mexanizmlərindən istifadə edilmir. Dini, mədəni, informasiya və təhsil müstəvilərində formalaşdırılan təsir imkanları da bu mübarizənin alətlərinə çevrilib.

Xüsusilə global iqtisadi rəqabətdə mövqelərini qorumaqda çətinlik çəkən, beynəlxalq münasibətlər sistemində yeni

güç mərkəzlərinin meydana çıxmasını həzm edə bilməyən bəzi siyasi dairələr regional liderlik iddiası və real təsir imkanları qazanan dövlətlərə münasibətdə fərqli yanaşmalar nümayiş etdirirlər. Sırr deyil ki, müstəqil xarici siyasət yürüdən, regional sabitliyə töhfə verən, iqtisadi əlaqələrin genişlənməsinə şərait yaradan ölkələrin güclənməsi mövcud təsir balansının dəyişməsi deməkdir. Bu dəyişikliklərdən

narahat olan qüvvələr isə bəzən açıq siyasi təzyiq əvəzinə, ideoloji manipulyasiyalara, ictimai rəyə təsir göstərmək cəhdlərinə və həssas mövzuların məqsədli şəkildə siyasiləşdirilməsi cəhdinə üstünlük verirlər.

Azərbaycanın son illərdə qazandığı geosiyasi mövqe, müstəqil qərarvermə imkanları və regionun gələcəyinə dair təşəbbüsləri də bu kontekstdə xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Çünki Bakı yalnız milli maraqları

nı qorumaqla kifayətlənmir, eyni zamanda Cənubi Qafqazda yeni əməkdaşlıq mühitinin formalaşmasına çalışır. Belə bir şəraitdə ideoloji təhlükəsizlik məsələsi dövlətin ümumi təhlükəsizlik strategiyasının ayrılmaz hissəsinə çevrilir. Milli maraqların qorunması hərbi və iqtisadi potensialla yanaşı, cəmiyyətin sağlam düşüncə mühitinin, hüquqi şüurun və milli həmrəyliyin müdafiəsini də tələb edir.

Cənubi Qafqazın yeni reallıqları və ideoloji müdaxilə cəhdləri

Azərbaycan regionun yeni inkişaf mərhələsinin əsasını formalaşdıran dövlətlərdən biri kimi Cənubi Qafqazda uzun illər mövcud olmuş siyasi yanaşmaların dəyişməsinə nail olub. Son yüzillikdə ilk dəfə olaraq Ermonistanla Azərbaycan arasında sülh gündəliyinin regional dövlətlərin öz siyasi iradəsi və birbaşa iştirakı əsasında irəliləməsi üçün real imkanlar yaranıb. Münaqişə məntiqindən əməkdaşlıq perspektivinə keçid, nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması, iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi və qarşılıqlı faydaya əsaslanan münasibətlərin qurulması bütövlükdə regionun gələcəyini müəyyənləşdirən amillərdir. Bu proses yalnız iki dövlətin münasibətlərinə deyil, bütövlükdə Cənubi Qafqazın beynəlxalq iqtisadi sistemdəki mövqeyinə də təsir göstərir.

Azərbaycanın təşəbbüsləri ilə meydana çıxan yeni reallıq regionun uzumüddətli qarşılıqlı münasibətlərindən iqtisadi əməkdaşlıq və tranzit imkanları baxımından əhəmiyyətli coğrafiyaya çevrilməsinə şərait yaradır. Lakin hər bir geosiyasi dəyişiklik kimi bu proses də mövcud maraqların toqquşması ilə müşayiət olunur. Cənubi Qafqazda sülhün möhkəmlənməsi və regional dövlətlərin müstəqil qərarvermə imkanlarının artması bəzi xarici dairələrin əvvəlki təsir mexanizmlərini zəiflədə bilər. Belə vəziyyətlərdə siyasi və iqtisadi vasitələrlə yanaşı, ideoloji təsir metodlarının da ön plana çıxarılması mümkündür. Xüsusilə dini inancların siyasiləşdirilməsi, fərqli dünyagörüşlərinin qarşıdurma predmetinə çevrilməsi və cəmiyyətə müəyyən hadisələrin mahiyyətindən uzaq, birtərəfli təqdim edilməsi bu baxımdan diqqət çəkir. Dini dəyərlər insanların mədəni ehtiyaclarını ifadə etdiyi halda, manipulyasiya vasitəsinə çevrildikdə ictimai münasibət

lərdə süni gərginlik yarada bilər. Müxtəlif məsələlərə dini və ya ideoloji don geyindirməklə vətəndaşların diqqətini real faktlardan yayındırmaq, cəmiyyətdə gəyilməyən ziddiyyətləri qabartmaq və dövlətlə ictimaiyyət arasında etimadı zəiflətmək cəhdləri meydana çıxır. Belə müdaxilələrin təhlükəsi ondadır ki, onlar ilk mərhələdə açıq siyasi təzyiq ki

mi görünür. Ayrı-ayrı mövzular ətrafında formalaşdırılan informasiya axını, emosional çağırışlar və yanlış müqayisələr vasitəsilə ictimai şüura təsir göstərilməsinə çalışılır. Buna görə də Azərbaycanın regional inkişaf gündəliyinin qorunması yalnız diplomatik və iqtisadi fəaliyyətlə məhdudlaşdırılmır - cəmiyyətin faktlara əsaslanan düşüncə tərzinin gücləndirilməsi, dini dəyərlərlə siyasi manipulyasiyaların fərqləndirilməsi və milli maraqların düzgün dərk olunması da bu prosesin mühüm istiqamətləridir.

İdeoloji təsir vasitələri ilə nəticə əldə etməyə çalışan cəhdlərin qarşısını almaq

üçün dövlətin institusional imkanları ilə cəmiyyətin mədəni dayanıqlığı arasında

Dünyəviliyin, hüququn aliliyinin və təhsilin ideoloji təhlükəsizlikdə rolu

Azərbaycan Konstitusiyasında təsbit edilmiş dünyəvi dövlət prinsipi ölkəmizin ictimai-siyasi sisteminin fundamental əsaslarından biridir. Bu prinsip dövlətin dini inanclara münasibətini, vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunmasını, eləcə də ictimai münasibətlərin qanunlar əsasında tənzimlənməsini müəyyən edir. Azərbaycan beynəlxalq miqyasda müxtəlif dini və mədəni ənənələrin birgə yaşadığı, tolerantlıq mühitinin qorunmasına xüsusi önəm verilən ölkə kimi tanınır. Bakı beynəlxalq humanitar platformalar, mədəniyyətlərarası dialoq təşəbbüsləri və müxtəlif sivilizasiyalara bir araya gətirən tədbirlər vasitəsilə bu istiqamətdə fəal mövqe nümayiş etdirir. Ölkəmizin təcrübəsinin əhəmiyyəti ondadır ki, müasir inkişafda milli-mədəni dəyərlərin qorunması bir-birinə zidd anlayışlar kimi təqdim edilmir. Azərbaycan həm texnoloji yenilənməyə, iqtisadi tərəqqiyə və beynəlxalq əməkdaşlığa önəm verir, həm də tarixi-mədəni irsinin və mədəni dəyərlərinin yaşadılmasını vacib hesab edir. Bu yanaşma

cəmiyyətin müasirləşməsinin özünəməxsus milli xüsusiyyətlərdən imtina etmədən də mümkün olduğunu göstərir.

Dünyəvi dövlət modelinin əsas şərtlərindən biri isə hüququn aliliyidir. Qanun qarşısında bərabərlik, vicdan azadlığı, təhsil hüququ və digər fundamental hüquqlar hər bir vətəndaş üçün təmin edilməli olan prinsiplərdir. Həç bir dini, siyasi və ya ideoloji baxış qanunvericiliyin tələblərindən üstün tutula bilməz. Eyni zamanda, dünyəvilik di

möhkəm əlaqə mövcuddur. Azərbaycanın son illərdə nümayiş etdirdiyi siyasi iradə, milli birlik və müstəqil qərarvermə təcrübəsi bu baxımdan mühüm əhəmiyyət daşıyır. Ölkəmiz mürəkkəb regional şəraitdə

İdeoloji təhdidlərə qarşı milli birlik...

öz maraqlarını qorumaqla yanaşı, yeni əməkdaşlıq imkanlarının yaradılması istiqamətində də fəal siyasət yürüdür. Belə bir yanaşma ideoloji təhlükəsizliyin yalnız müdafiə xarakterli tədbirlərdən ibarət olmadığını göstərir. Burada əsas məsələ cəmiyyətin xarici təsirləri düzgün qiymətləndirmək və manipulyasiyaları ayırd etmək imkanlarını gücləndirməkdir.

Vətən müharibəsindən sonra Azərbaycanın yaratdığı yeni geosiyasi reallıqların müəyyən xarici dairələrdə narahatlıq

doğurması regional proseslərin dəyişən mahiyyəti ilə bağlıdır. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpə etməklə yanaşı, Cənubi Qafqazda münasibətlərin yeni əsaslar üzərində qurulması üçün şərait yaradıb. Belə şəraitdə Azərbaycanın fəaliyyətini müxtəlif ideoloji çərçivələrdə təqdim etmək, ölkənin daxili ictimai mühitə təsir göstərmək və cəmiyyətdə süni fikir ayrılıqları yaratmaq cəhdləri ilə qarşılaşmaq mümkündür. İdeoloji təhlükəsizliyin təmin olunması üçün isə təhsilin və biliyin inkişaf etdiril-

məsi əsas məzmun kimi ön plana çıxır. Bu mənada gənclərin milli tarixə, dövlətçilik ənənələrinə dair biliklərinin dərinləşdirilməsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan cəmiyyətinin birliyi də məhz bu sağlam əsaslar üzərində möhkəmlənib. Milli həmrəylik dövlətin müstəqilliyinə, suverenliyinə və qanunun aliliyinə ortaq münasibətin qorunmasıdır. Bu yanaşma xarici təsirlərin cəmiyyət daxilində qarşıdurma yaratmaq imkanlarını məhdudlaşdırır. Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə əldə edilmiş geosiyasi üstünlükləri davamlı inkişaf, güclü institutlar və ictimai etimadla möhkəmləndirməkdir. İdeoloji təhlükəsizliyin ən etibarlı təminatı da məhz düşüncə, məlumatlı, hüquqlarını bilən və milli maraqlarını dərk edən cəmiyyətin formalaşmasıdır.

P.İSMAYILOV

Hicab mövzusu niyə gündəmə çevrilib?

Son günlərdə Nazirlər Kabinetinin ümumi təhsil müəssisələrində vahid məktəbli geyim formasının tətbiqi ilə bağlı qərarı sosial şəbəkələrdə əsas müzakirə möv-

zularından birinə çevrilib. Müxtəlif yaş qruplarından olan milyonlarla insanın qoşulduğu sosial şəbəkələrdə təhsillə bağlı müzakirələrin genişlənməsi təqdir oluna bilər.

di. Ancaq təəssüf ki, müzakirələrin ölkəmizdə təhsilin inkişafını hədəflədiyini söyləmək mümkün deyil. Elm, təhsil, şagirdlə

rin biliklərə təşviq olunması qalıb kənarda, vahid məktəbli geyiminə keçid edilməsi ideoloji müstəviyə çıxarılıb. Hicab mövzusu qabardılıb. Qərara əsasən, təhsilalanların

müəyyən edilmiş geyim formasının vahidliyini pozan, habelə ümumi təhsilin dünyəvilik prinsipinə uyğun olmayan digər geyim elementlərindən istifadə edilməsinə yol verilmir. Sosial şəbəkələrdə geniş vüsət alan müzakirələrdə isə qərarın gerçək mahiyyəti kənara qoyulmaqla yanlış təsəvvürlərin formalaşmasına cəhdlər göstərilir, hətta bir çoxları təxribat xarakterli fikirlər ifadə etməkdən belə çəkinmirlər.

Hökumətin qərarının gerçək mahiyyəti

Yeni qaydalar məktəbli formasının tədris prosesinə, yaş xüsusiyyətlərinə uyğunluğu, rahat və praktik istifadə prinsipləri əsasında müəyyən edilib. Məktəb mühitində ən vacib prinsiplərdən biri bərabərlikdir. Sosial statusdan, ailənin mədəni imkanlarından, etnik və ya dini mənşəyindən asılı olmayaraq hər bir uşağın eyni şərtlərdə təhsil alması, eyni fürsətlərə malik olması təhsilin keyfiyyət göstəricilərinin yüksəldilməsi nöqtəyi-nəzərdən çox vacibdir. Həç bir halda yol vermək olmaz ki, məktəb şagirdin öz valideynlərinin imkanları və sərvətlərini nümayiş etdirdiyi bir məkana çevrilsin. Bu halda sosial bərabərsizlik yaranar ki, bu da mütləq qaydada şagirdlərin psixologiyasında özünü göstərir. Eyni zamanda, hansısa bir şagirdin məktəbdə dəbdəbəli geyimdə gəlməsi və yaxud bahalı bəzək əşyaları taxması diqqəti əsas məqsəddən - təhsildən yayındırır.

Burada şagirdlərarası münasibətlər kimi vacib faktor da diqqətdən qaçırmaq olmaz. Uşaqların eyni partadan çıxaraq oturarkən bir-birindən seçilməməsi onların münasibətində də mühüm rol oynayır, eyni zamanda şagirdlər arasında sosial-iqtisadi fərqlərin qarşısını almağa, həmçinin ayrı-seçkilik risklərini azaltmağa imkan yaradır.

Vahid məktəbli geyim formasına keçid edilməsinin ideoloji müstəviyə çıxarılmasının, bunun dinlə əlaqələndirilməsinin, hicab mövzusunda xüsusi vurğu edilməsinin heç bir məntiqi əsası yoxdur. Əvvəla, XXI yüzillikdə - dünyanın elm və təhsillə dəyişdiyi bir dövəmdə din, hicab mövzusunun məktəbdə danışması nə dərəcədə düzgündür? Sizcə, övladlarımız məktəb partaları arasında innovativ layihələr barədə düşünmək əvəzinə, hicabı

Məktəbli geyiminin ideoloji müstəvidə təqdim olunmasının heç bir məntiqi əsası yoxdur

necə geyinmək, onun hansı ölçüdə və yaxud hansı rəngdə olması barədə mübahisələr açmalıdır? Məktəb təhsil almaq, uşağı gələcəyə, Vətənə, xalqa layiqli övlad olmağa hazırlamaq məkanındırsa, burada onların diqqətini fərqli geyimlərlə yayındırmağa lüzum yoxdur. Qərarda hicabın ölkədə qadağan edilməsindən bəhs olunmur, vahid məktəbli geyiminin tətbiqinə keçid edilməsi isə zəruri sayılır.

Azərbaycanın dövlət quruluşu dünyəvidir və bu, Konstitusiya ilə təsbit olunub. Təbii ki, Azərbaycan dünyəvi dövlətdirsə, ölkədə təhsil sistemi də dünyəvi xarakterli olmalıdır. Bu, təhsilin məzmununda olduğu kimi, şagirdlərin geyimində də öz əksini tapmalıdır. Burada heç bir halda vicdan azadlığının pozulmasından və yaxud dinlər arasında hansısa bir fərq qoyulmasından söhbət belə gedə bilməz. Azərbaycanca bütün insan və vətəndaş hüquq və azadlıqları təmin olunub. O cümlədən respublikamız tolerant mühiyyəti ilə fərqlənir. Burada bütün xalqların və etiqadların

nümayəndələri eyni hüquqlara malikdirlər. Həmçinin məktəbli geyiminə verilən tələblər digər icmaların nümayəndələrinə də aiddir. Söhbət ölkəmizdə təhsil müəssisələrinin dünyəvi xarakter daşımasından gedir və qaydalar da milli, dini, irqi mənsəbiyyətindən asılı olmayaraq bütün şagirdlərə aiddir. Yeni qaydalara keçid edilməsi dövlət ümumi təhsil müəssisələrində vahid məktəb mühitinin təmin olunmasına xidmət edir. Yeri gəlmişkən, respublikamızda dini təhsil ocaqları da fəaliyyət göstərir. Həmin təhsil müəssisələrində hicabdan və digər dini atributlardan istifadə edilməsinə heç bir məhdudiyyət qoyulmur.

Digər tərəfdən, fərqli təhsil müəssisələrində fərqli vahid geyimlərdən istifadə olunması praktikası dünyada geniş yayılıb. Tarixən dini və dünyəvi təhsil müəssisələrinin fərqli geyim formaları olub, dənizçilik, musiqi məktəblərinin geyimləri digərlərindən fərqlənib və s. Vahid məktəbli geyimi fərqləndirici bir amildir. Məsələn, insanlar ziyafət paltarlarını əsasən təntənəli tədbirlərdə geyinirlər. Bu və ya digər sahələrdə çalışanların fərqli geyim formaları olur. Vahid məktəbli formasına keçid edilməsinə də həm də məhz bu prizmadan yanaşılmalıdır.

Başqa bir önəmli məqam isə ondan ibarətdir ki, aşağı sınıflarda belə bəzi şagirdlər məktəbə hicabla gəlirdilər. Bunu uşağın öz seçimi kimi qəbul etmək əbsurdur. Aydın ki, şagirdə hicab geyinməyi valideyn tələq və yaxud məcbur edib. Təsəffüf deyildir ki, gənclərin bir çoxu sərbəst həyata atıldıqda hicabdan imtina edirlər. Ancaq təbii ki, 10-11 illərində hicab geyinməyə məcbur edilmələri onların psixologiyasında öz izini buraxır. Gözləmək lazımdır ki, uşağ böyüsün və müvafiq yaşa çatanda özünün ideoloji seçimini özü sərbəst şəkildə müəyyən etsin.

Ayıq-sayıq olaq - təxribatçılar iş başındadırlar

Azərbaycanın müstəqilliyi xalqımızın ən böyük tarixi nailiyyətidir və şübhə yoxdur ki, vətəndaşlarımızın mütləq əksəriyyəti müstəqilliyimizi çox yüksək dəyərləndirir. O da bəllidir ki, müstəqilliyimiz, suverenliyimiz son otuz ildə çox çətin dövrlərdən keçib. Təhdidlərin bu gün də tam aradan qalxdığını söyləmək mümkün deyil. Uzaq Qərbdə dünyada da, qonşularımız arasında da Azərbaycanın bütövlüyünü, müstəqilliyi

nin möhkəmlənməsini, regionda və dünyada söz sahibinə çevrilməsini sinirə bilməyən qüvvələr var. Həmin qüvvələr Vətənimizi yaralamaq, ölkəmizə hansısa bir formada xələl vurmaq üçün məqam gözləyirlər.

Bax, indi təxribatçılar, düşmənlərimiz iş başındadırlar. Vahid məktəbli geyim formasına keçid edilməsi ətrafında ajiotaj yaratmaq, hicab məsələsini dövlət-din müstəvisinə daşımaq istəyənlər də məhz onlardır. Fəvanın şər qüvvələr tərəfindən verildi-

ynin fərqiində olmalıyıq, ayıq-sayıqlığımızı itirməməliyik. Həmin qüvvələr bizim övladlarımızın taleyi əsla maraqlandırmır, onlar ideoloji təxribatla əl atmaqla ölkəmizdəki sabitliyi pozmaq və inkişafımıza əngəl yaratmaq istəyirlər.

Vahid məktəbli formasına keçid edilməsinin respublikamızda İslam dininə hücum anlamında təqdim edilməsinin başqa izahı yoxdur. Yüz illər boyunca xalqımızın həyat tərz, mədəniyyətimiz İslam dini ilə sıx bağlı olub. Biz hətta ideoloji qadağalar dönməndə də müqəddəs dinimizə sadıq qalmışıq, dini ənənələrimizi, bayramlarımızı yaşatmışıq. Eyni zamanda, bu gün ölkəmizdə dini bayramlar dövlət səviyyəsində qeyd olunur. Ölkəmizin hər yerində məscidlər yüksək səviyyədə təmir olunaraq inancılı insanların istifadəsinə verilib, eləcə də çoxlu sayda yeniləri inşa edilib. Respublikamıza dini qurumlara dövlət tərəfindən maliyyə dəstəyi göstərilir, onların fəaliyyətinə hər hansı məhdudiyyət qoyulmur. Budur, Azərbaycan dövlətinin İslam dininə münasibəti və böyük hörməti. Eyni zamanda, İslam dininə bağlılığın, rəğbətin ifadəsidir ki, Azərbaycan bütün dünyada İslam həmrəyliyinin möhkəmlənməsinə davamlı töhfələr verir. Azərbaycan dövlətinin din siyasəti bütün bu kimi müsbət cəhətləri ilə ortada ikən, bədxahlığımızın hicab məsələsinə önə çəkməklə bölcüclük yaratmaq cəhdləri əbəsdir. Azərbaycan cəmiyyəti kifayət qədər intellektual cəmiyyətdir və hicab ajiotajının arxasında dayanan çirkin məqsədləri də yaxşı anlayır...

Mübariz ABDULLAYEV

Son günlər dövlət ümumi təhsil müəssisələrində vahid məktəbli forması və müəllimlərin geyim qaydaları ətrafında yaranan müzakirələr cəmiyyətin diqqət mərkəzindədir. Nazirlər Kabinetinin qəbul etdiyi vahid məktəbli forması ilə bağlı qərarı şagirdlər arasında bərabərliyin təmin olunması, nizam-intizamın gücləndirilməsi və sağlam təhsil mühitinin formalaşdırılması baxımından mühüm

Məktəb şagirdlərin özlərini bərabər hiss etdikləri məkandır

Nizam-intizam və ümumi prinsiplərin qorunması üçün...

Akademik qeyd edib ki, biz dünyəvi dövrdə yaşayırıq və bu prinsip təhsil sistemində də öz əksini tapmalıdır: “Məktəbdə geyim qaydalarından tutmuş, təlim və tərbiyə prosesinə qədər bütün məsələlər dünyəvi təhsil anlayışına uyğun şəkildə tənzimlənməlidir. Bu

əhəmiyyət daşıyır.

Bəs vahid məktəbli forması nə üçün əhəmiyyətlidir və onun dinlə əlaqələndirilməsi nə dərəcədə doğrudur?

Mövzunu “Yeni Azərbaycan”-a də-

Məktəb dünyəvi təhsil prinsiplərinə uyğun olmalıdır - Nizami Cəfərov

yərləndirən Atatürk Mərkəzinin direktoru, Bakı Dövlət Universitetinin Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri, akademik Nizami Cəfərov bildirib ki, şagirdlərin vahid məktəbli forması haqqında qaydalar zamanında verilmiş bir qərardir.

Akademik bildirib ki, vaxtilə məktəbli forması ilə bağlı yaxşı təcrübə var idi: “Təəssüf ki,

Şəxsi geyim seçimi kollektiv mühitə təsir göstərə bilər

N.Cəfərov məktəbli qızların geyimi ilə bağlı məsələyə münasibət bildirib: “Xüsusilə, yeniyetmə yaşına çatanda bəzi orta məktəblərdə qızlar müəyyən uyğun olmayan tərzdə geyinirlər. Bu tendensiya zaman keçdikcə ali təhsil müəssisələrində

baxımdan, məktəblərdə vahid geyim formasının tətbiqi məqsədəuyğun və düzgün qərardir. Şagirdlərin müəyyən edilmiş geyim qaydalarına riayət etməsi məktəb mühitində nizam-intizamın və ümumi prinsiplərin qorunması baxımından əhəmiyyət daşıyır.

Üstəlik, vahid məktəbli formasının tətbiqi illər ərzində formalaşmış təcrübəyə əsaslanır. Cəmiyyətdə bu məsələyə nəzarətsiz və pərakəndə yanaşmaq,

məktəbli formalarının istehsalı, satışı və təhsil müəssisələrinə çatdırılması prosesində ciddi problemlər ortaya çıxdı. Müzakirələr əsasən formaların dizaynı, kim tərəfindən tikilməsi və məktəblərə necə çatdırılması kimi məsələlər ətrafında aparıldı. Ancaq məktəbli formasının əsl mahiyyəti və zəruriliyi diqqətdən kənarda qaldı.

Halbuki məktəbli formasına ehtiyac duyulmasının ən azı iki mühüm səbəbi var. İlk növbədə, Azərbaycanda sosial tə-

də özünü göstərə bilər. Halbuki orta məktəblərdə valideyn nəzarəti daha güclüdür. Şagirdlərin geyim seçimləri bəzən uyğun olmayan tərzdə, bəzən isə dini üslubda olur. Həyata baxışı və şəxsi düşüncələri tam formalaşmamış uşaqların bu cür geyimlərə üstünlük verməsi ailə mühitinin təsiri və ya ətrafdakı insanları təq-

hələ dünyagörüşü tam formalaşmamış uşaqların geyim seçimləri ilə bağlı bütün məsuliyyəti onların üzərinə qoymaq düzgün deyil. Uşaqların yaş xüsusiyyətlərini və təsirlərə açıq olduqlarını nəzərə almadan bu məsələni onların şəxsi seçiminə buraxmaq, nəticə etibarilə, onların həssaslığından sui-istifadəyə şərait yarada bilər. Bu səbəbdən məktəblərdə vahid geyim qaydalarının qorunması və onlara əməl olunması mühüm əhəmiyyət kəsb edir”.

bəqələşmənin mövcudluğu uşaqların geyimlərində də özünü göstərə bilər. Eyni sinifdə təhsil alan şagirdlərin ailələrinin maddi imkanları fərqli olduğundan, bu fərqlərin geyim vasitəsilə açıq şəkildə nümayiş olunması arzuolunan deyil. Belə bir vəziyyət şagirdlər arasında sosial fərqlərin qabardılmasına, sinif daxilində münasibətlərin pozulmasına və vahid kollektiv mühitinin formalaşmasının çətinləşməsinə səbəb ola bilər. Nəticədə, müəllimin dərslər zamanı yaratmağa çalışdığı

lid etməsi ilə bağlı ola bilər.

Uşaq gördüyü, diqqətini çəkmək və bəyəndiyi geyim tərzini mənimsəyərkən onu öz davranışına çevirir. Lakin bu cür hallar məktəb mühitində hər zaman arzuolunan ab-havanın formalaşmasına xidmət etmir.

Dini inanclar, ibadət formaları, geyim tərzləri və insanın özünü ifadə etməsi, ilk növbədə, fərdi seçim və şəxsi məsuliyyət

gü tədris mühiti şagirdlərin fərqli münasibətləri və davranışları ilə kölgədə qala, bu isə təlim prosesinə mənfi təsir göstərə bilər”.

məsələsidir. Ancaq bu seçimlər kollektiv mühitdə nümayiş olunduqda ictimai xarakter alır və cəmiyyətə müəyyən təsirlər göstərir. Belə yanaşmanın təhsil müəssisələrində vahid tərbiyə prinsiplərinin formalaşmasına mane ola biləcəyi nəzərə alınmalıdır”.

Nizami Cəfərov hesab edir ki, dünyagörüşü hələ tam formalaşmamış uşaqların valideynlərin təsiri ilə məktəbdə fərqli geyimlərdə gəlməsinə yol verilməməlidir. O, bildirib ki, məktəbli geyimi məsələsi yalnız texniki və ya zahirî karakter daşıyır, eyni zamanda gələcəkdə ciddi problemlərə səbəb ola bilər. Akademikin sözlərinə görə, geyimin mahiyyətini və məqsədini dərk etməyən, onu sadəcə bəzək elementi kimi qəbul

Bu geyimin mahiyyətini özləri də anlamırlar

edən uşaqların formalaşması və bu yanaşmanın digər şagirdlərə də təsir göstərməsi narahatlıq doğurur: “Məsələyə həm sosial, həm də mənəvi və dini dünyagörüşü baxımından həssas yanaşılmalı, məktəblərdə vahid geyim qaydaları tətbiq olunmalıdır. Buna görə də Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarına riayət edilməsi vacibdir”.

Yeganə BAYRAMOVA

Ötən 9 ayın inkişaf göstəriciləri

Yanvar-sentyabr aylarında ÜDM 1,5 faiz artıb

2026-cı ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycanda iqtisadi sektorda müsbət dinamika meyilləri qeydə alınıb. Ölkənin əsas makroiqtisadi göstəricisi olan ümumi daxili məhsul (ÜDM) 102 milyard 48,2 milyard manat təşkil edib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1,5 faiz çoxdur. İqtisadiyyatın əlavə dəyər potensialının formalaşmasında qeyri-neft sektoru yenə də əsas drayver rolunu oynayır. Belə ki, neft-qaz sektoru üzrə ÜDM istehsalı 30,2 milyard manata yaxın olmaqla ötən ilin analoji dövrünə nisbətən 1,2 faiz azalsada, qeyri-neft-qaz sektoru üzrə ÜDM istehsalı 71,8 milyard manata yaxın olmaqla, illik müqayisədə 2,6 faiz artıb.

ÜDM-in strukturunda sənaye məhsulu 51,2 milyard manat, kənd təsərrüfatı məhsulu 1,1 faiz artaraq 11,9 milyard manat, nəqliyyat bölməsi 10 faiz artaraq 12,8 milyard manat, rabitə 11,1 faiz yüksələrək 3,2 milyard manat təşkil edib. Əlavə dəyərin tərkibində digər xidmət sahələrinin payı və məhsula və idxala xalis vergilərə düşən ÜDM-in həcmi də yüksəlib.

Cari ilin 9 aylıq makroiqtisadi göstərici-

ləri təsdiqləyir ki, ölkə iqtisadiyyatının inkişafında əhəmiyyətli rol oynayır. ÜDM-in əsas drayveri və əhəmiyyətli mərkəzi

Qeyri-neft sənayesində əlavə dəyər yüksəlib

ÜDM-in əsas drayveri və əhəmiyyətli mərkəzi

zi qeyri-neft sektorunun payına düşüb. Belə ki, əlavə dəyərin təxminən 72 milyard manatı qeyri-neft mənbələrinin üzərində cəmləşib ki, bu da faiz ifadəsilə 72 faiz deməkdir. ÜDM-də əsas əlavə dəyər yaradan sahələrdən biri olan sənaye sektorunun qeyri-neft bölməsində isə artım əvvəlki aylarla müqayisədə daha da böyüyüb. Belə ki, qeyri-neft sənayesində 5,4 faiz artımla 16,5 milyard manat məbləğində sənaye məhsulu istehsal edilib. Sənayenin emal bölməsində daha çox artım avtomobil, qoşcu və yarımqoşquların istehsalı, əcazətliq məhsullarının istehsalı, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri, elektrik avadanlıqlarının istehsalı, toxuculuq sənayesində yüksək istehsal qeydə alınıb. Bu amil də sənayeləşmənin əsas strukturlarının qeyri-neft sütunları üzərində inkişaf etdiyi təsdiqləyir.

Ölkəmizin sənaye potensialının və iqtisadi göstəricilərin artmasında sənaye parklarının rolunun artması ümumi qeyri-neft sənayesi-

nin dinamikasını artırır. Həmçinin Hacıqabul Sənaye Məhəlləsinin əsasında Hacıqabul Sənaye Parkının yaradılması, azad ərazilərdəki sənaye vektorlarının, xüsusilə də Ağdam Sənaye Parkındakı 5-dən artıq müəssisənin fəaliyyətə başlaması, həmçinin “Araz Vadisi İqtisadi Zonası”nda rezidentlərin ilk istehsal mallarının tədarükünün başlanması ümumi sənaye potensialının yüksəlməsi və ixracının artmasında öz rolunu göstərməkdədir. Qeyri-neft sənayesinin inkişafı ümumilikdə, neftdən kənar mənbələrin hazırda həm də əsas əlavə dəyər formalaşdırıcı faktor sahə olduğunu göstərir.

14,5 milyard manatdan çox investisiya yönəldilib

Cari ilin ötən 9 ayında sərmayə axıcılığı da dayanıqlı xarakter daşıyıb, əsas kapitala 14 milyard 688 milyon manat investisiya yönəldilib. Bu göstərici ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 10,9 faiz çoxdur. Bu dövrdə qeyri-neft sektoruna investisiya qoyuluşu 3,1 faiz artaraq 9,8 milyard manatı üstələyib. Sektorlar üzrə sənaye, logistika, kənd təsərrüfatı və texnologiya, tikinti, təmir sahələrinə kapital qoyuluşlarında artım baş verib. Əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların 70 faizindən çoxunu daxili investisiyalar təşkil edib. Xarici investisiyaların həcmi 3 milyard manata bərabər olub.

Əhalinin gəlirləri və orta aylıq əməkhaqqı artıb

Ötən 9 aylıq dövrdə əhalinin gəlirləri və orta aylıq əməkhaqqı artıb. Əhalinin gəlirləri və orta aylıq əməkhaqqı artıb. Əhalinin gəlirləri və orta aylıq əməkhaqqı artıb.

ni dövrü ilə müqayisədə 1,2 faiz çox yüksəlib. ÜDM-in tərkibində qeyri-neft-qaz sektoru əsas dəyər yaradan sütun olmaqla, 2,1 faiz artıb. ÜDM istehsalının 34,6 faizi sənaye, 10,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,6 faizi nəq-

2026-cı ilin ötən 9 ayında ölkədə muzdlu çalışan işçilərin sayı təxminən 1 milyard 780 min nəfər olub. Onların orta aylıq nominal əməkhaqqı 7,2 faiz artaraq 1173 manat təşkil edib. Əhalinin nominal gəlirləri isə 9,4 faiz artaraq 63,5 milyard manata çatıb. Hesabat tarixində ölkə üzrə istehlak qiymətləri indeksi 5,7 faiz təşkil edib. Ümumilikdə, bu dövrdə əhalinin gəlirləri inflyasiyanı üstələyərək insanların sosial rifahında əhəmiyyətli rol oynayır.

Qeyd edilən müddətdə xarici dövlət borcu 4 milyard 509 milyon dollar təşkil etməklə 7,8 faiz azalıb. İqtisadiyyata kredit qoyuluşları 14,5 faiz artaraq 34,9 milyard manata yaxın olub. Fiziki şəxslərin banklardakı əmanətlərində isə 17,8 faiz artım qeydə alınıb, həmin sektor üzrə cəmi depozitlərin həcmi 18 milyard 211 milyon manat təşkil edib.

Qeyd edilən dövrdə ticarət dövriyyəsinə dinamika müşayiət edilib. Azərbaycanın ticarət dövriyyəsinin həcmi 7,4 faiz artaraq 33 milyard 934 milyon dollar təşkil edib. Belə ki, ixracın dəyəri 36,2 faiz artaraq 22 milyard 511 milyon dollar, o cümlədən qeyri-neft-qaz ixracı 2,6 dəfə artaraq 6 milyard 278 milyon dollar olub. İdxalın dəyəri isə 24,1 faiz azalaraq 11,4 milyard dollar təşkil edib. Nəticədə xarici ticarətdə 10 milyard dollardan çox müsbət saldo qeydə alınıb.

E.CƏFƏRLİ

Dünya Bankının Azərbaycanla bağlı 3 prioriteti

Bank ölkəmizdə iqtisadi artımın sürətləndirilməsinə yönəlmiş islahatlara dəstək vermək niyyətindədir

Dünya Bankı (DB) Azərbaycanda iqtisadi artımla bağlı yeni proqnozlarını açıqlayıb. Bankın Avropa və Mərkəzi Asiya regionu üzrə hesabatında qeyd edilir ki, ölkəmizdə ümumi daxili məhsulun (ÜDM) 1,2 faiz təşkil edəcəyini

fərz edir. Əlavə dəyərin gələn il 1,8 faiz, 2028-ci ildə isə 1,9 faiz artacağı proqnozlaşdırılır.

DB hesab edir ki, Azərbaycanda son illərdə və cari ilin ötən aylarında xüsusi artım nümayiş etdirən qeyri-neft sekto-

rundakı mənbələr iqtisadi artımın neftə deyil, qeyri-neft sahələrinə əsaslandığını təsdiqləyir. Qeyd edək ki, 2026-cı ilin yanvar-avqust aylarında ölkəmizdə ÜDM istehsalı 87 milyard 709,5 milyon manat məbləğində və ya əvvəlki ilin ey-

ni dövrü ilə müqayisədə 1,2 faiz çox yüksəlib. ÜDM-in tərkibində qeyri-neft-qaz sektoru əsas dəyər yaradan sütun olmaqla, 2,1 faiz artıb. ÜDM istehsalının 34,6 faizi sənaye, 10,8 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 7,6 faizi nəq-

liyyat və anbar təsərrüfatı, 6,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 5,1 faizi tikinti, 3 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai işə, 2 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 20,7 faizi digər sahələrin payına düşüb.

“FINGROW” layihəsi üzrə yeni maliyyələşmə

Dünya Bankı Azərbaycanda iqtisadi artıma töhfə vermək üçün əməkdaşlıq strategiyası çərçivəsində bir sıra sahələrə maliyyə yatırımları edəcəyini, xüsusilə də kiçik və orta biznesə dəstək verəcəyini bəyan edib. Yeni Ölkə Tərəfdaşlıq Çərçivəsinə əsasən, bölgələrdə kiçik ailə təsərrüfatlarına yardım, iş yerlərinin yaradılması üçün mikrokreditlərin ayrılma-

sı, “yaşıl iqtisadiyyat”-a keçid prosesində maliyyə donorluğunun təmin edilməsi nəzərdə tutulur.

Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru Roland Prays yaxın günlərdə “İş yerləri və iqtisadi artım üçün maliyyə ölçətilməsi” (FINGROW) layihəsinə dəstək verəcəyini bildirib. Vurğulanıb ki, “FINGROW” layihəsi

üzrə nəzərdə tutulan qismən kredit zəmanəti və kapital maliyyələşdirilməsi komponentlərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq maliyyələşdirmə və hüquqi mexanizmlərin formalaşdırılması, eləcə də layihənin konseptual çərçivəsinin müəyyənləşdirilməsi istiqamətində işlər yerinə yetirilməkdədir. Eyni zamanda, DB digər infrastrukturların inkişafına yönəlməli təşəbbüslərin həyata keçirilməsi istiqamətində dəstəyini davam etdirəcəyini bəyan edib.

bətin gücləndirilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır. İkinci istiqamət xarici rəqabətqabiliyyətliliyin artırılmasıdır. Bu kontekstdə qeyri-neft sahələrinə birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsi, ticarət siyasətinin təkmilləşdirilməsi, eləcə də xammal idxalı və yerli məhsulların

mın stabil qalmasına səbəb olur.

Xanım R.Simonde Cənubi Qafqaz Mərkəzi Asiya ilə Avropa arasında yola ayrıcında yerləşdiyini bildirərək bu coğrafi mövqenin regional lideri olan Azərbaycanı təbii sərvətləri ilə yanaşı, kommunikasiya həmrəyliyiylə güclənməsində geosiyasi və geoiktisadi əhə-

miyyətinə diqqət cəlb edir. Onun fikrincə, hazırda kənar bölgələrdə risklərin artdığı vəziyyətdə belə mürəkkəb coğrafiya-də düzgün istiqamət seçmək, mövcud imkanları görmək və onlardan səmərəli istifadə etmək geniş baxış və yüksək bacarıq tələb edir. Azərbaycan bu baxımdan uğurlu model quraraq region üçün əməkdaşlığın davamlılığını da təmin

vestisiyaların axınının artırılmasına yönəlməli islahatlar paketinin həyata keçirilməsidir. İlk növbədə bu, investisiya prosedurlarının sadələşdirilməsi, investorların hüquqlarının müdafiəsinin təmin edilməsi və bazara daxil olmaq üçün maneələrin aradan qaldırılması tədbirlərinə aiddir. Bu məqsədlə hökumət neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün özəl sektorun artımını sürətləndirməyə və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinə dərinləşdirməyə yönəlməli struktur dəyişiklikləri həyata keçirməlidir. Bunun üçün ölkəmizin “31” (Investment, Infusion, Innovation - İnvestisiyalar, Təbiiq, İnnovasiyalar) konsepsiyası üzərində qurulmuş artım modelinə keçməsi vacib hesab edilir. Qarşıdakı dövrdə sərmayələr də möhüz biliklərə, texnologiyaların transferinə və rəqəmsal quruculuğa cəlb edilməlidir.

edən ölkədir. Hazırda Azərbaycanın xüsusi önəm verirdi trans-kontinental bağlantılar, xüsusilə də Orta Dəhlizin uğurlu daşınma imkanları təkə dövlətlərin inteqrasiyasını deyil, bizneslərin yaxın əlaqələrini təmin edir, rəqabətqabiliyyətli, etibarlı, proqnozlaşdırılabilən və investisiya qoyuluşu üçün cəlbəddi mühit formalaşdırır.

E.CƏFƏRLİ

Azərbaycan Cənubi Qafqaz Mərkəzi Asiya ilə Avropa arasında regional liderdir

Dünya Bankının Mərkəzi Asiya və Cənubi Qafqaz üzrə regional direktoru Rolande Simone bir neçə gün əvvəl “Pryce CAMCA” Regional Forumunda çıxışı zamanı Azərbaycan iqtisadiyyatında dayanıqlı indikatorlara diqqət cəlbərək bildirib ki, ölkənin aşağı dövlət borcu, təmkinli fiskal və monetar siyasəti

sabitliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Vurğulanıb ki, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, rəqabətin gücləndirilməsi və özəl sektorun iqtisadiyyatda daha fəal iştirakının təşviqinə yönəlməli islahatlar qeyri-neft artımına təkan verir. Bu amil karbohidrogen istehsalını aşağı düşürdü mühitdə belə ortamüddətli artı-

Qırmızı dənizdə qarşıdurma...

Səudiyyə Ərəbistanına raket hücumu - ölən və yaralananlar var

Yaxın və Orta Şərqdə vəziyyət yenidən mürəkkəbləşib. Hörmüz boğazında yaşanan problemlərin ardından Qırmızı dənizdə başlayan qarşıdurma pik həddə çatmaqdadır. Belə ki, Yəməndə üsyançı hüsulər artıq Səudiyyə Ərəbistanını açıq hədəfə alır, ölkənin daxilinə raket zərbələri endirirlər. Belə ki, ötən həftə sonu Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyad şəhərindəki Kral Xalid Beynəlxalq Hava Limanına raket hücumu nəticəsində 12 nəfər həlak olub, 309 nəfər yaralanıb. Bu barədə krallığın Mülki Aviasiya Baş İdarəsi (GACA) məlumat yayıb. Bildirilib ki, hücum nəticəsində Səudiyyə Ərəbistanının 4 vətəndaşı, eləcə də 2 bənqlədəşli, bir amerikalı, bir misirli, bir iordaniyalı, bir suriyalı, bir fələstinli və

bir sudanlı həyatını itirib. Həmçinin 309 nəfər yaralanıb, onların arasında ağır vəziyyətdə olanlar da var. Yaralıları xəstəxanalarda lazımi tibbi yardım göstərilir.

GACA əlavə edib ki, hücum nəticəsində aeroporta maddi ziyan dəyib və hazırda bunun dərəcəsi qiymətləndirilir. “The Wall Street” jurnalının mənbələrinə istinadən verdiyi məlumata görə, Ər-Riyad Hava Limanının 3 və 4-cü terminalları bir-başa raket zərbələrindən sonra xeyli ziyan görüb. Beynəlxalq aeroport oktyabrın 11-i günün sonuna qədər bağlı olub.

Qeyd edək ki, hücumlar oktyabrın 11-də də davam edib. Səudiyyə Ərəbistanının bir neçə hava limanı da hücumla məruz qalıb.

Yəmən hüsuləri mülki hava limanlarını hədəfə alır

Beynəlxalq aləmdən sərt reaksiya

şəxs yaralanıb”, - deyər Quterreş bildirib. O deyib ki, mülki şəxslərə və infraqstruktura edilən hücumlar beynəlxalq hüququn pozulmasıdır və dərhal dayandırılmalıdır.

ABŞ Prezidenti Donald Tramp hüsulərin Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyaddakı Kral Xalid Beynəlxalq Hava Limanına raket hücumunu “dəhşətli” adlandırır və ABŞ-ın hüsulələrə qarşı müharibəyə qoşulması ehtimalını nəzərdən keçirdiklərini bildirib. Tramp Səudiyyə Ərəbistanının vəliəhdi Məhəmməd bin Səlmənlə danışıqğını deyərək, ölkədə baş verənlərin qəbulədlilməz olduğunu vurğulayıb.

ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio hücumda bir ABŞ vətəndaşının öldüyünü açıqlayıb və Səudiyyə Ərəbistanına dəstəyini ifadə edib.

Fransa Xarici İşlər Nazirliyi rəsmi bəyanat yəyərək Yəmən-dəki hüsulərin Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyad-dakı Kral Xalid Beynəlxalq Hava Limanına etdiyi ölümcül hücumu “mənfur akt” adlandıraraq kəskin şəkildə pisləyib və krallıqla “tam həmrəylik”

“tam həmrəylik” içində olduğunu bəyan edib. Rəsmi Paris hüsulərdən krallığın təhlükəsizliyini təhdid edən bu cür tərxiatları təcili olaraq dayandırmağı tələb edib. Britaniyanın müdafiə, eləcə də Xarici İşlər Nazirliyi mülki infraqstrukturların və günahsız insanların hədəf alınmasını beynəlxalq hüququn kobud şəkildə pozulması kimi dəyərləndirib. Hüsulərin bu hərəkətlərinin regiondakı sabitliyə və qlobal ticarət yollarına (Bab əl-Məndəb boğazına) böyük təhdid yaratdığını vurğulanıb.

Koalisiya qüvvələri Yəmən hüsulərini günahlandırır

günahlandırır. Bu barədə koalisiyanın sözcüsü Türki əl-Maliki “X” sosial media hesabında paylaşım edib. Onun sözlərinə görə, hücumla qətiyyətli cavab veriləcək: “Husi silahlıları tərəfindən Ər-Riyaddakı Kral Xalid Beynəlxalq Hava Limanının səmşinin terminallarından birində törədilən, səmşinlər və aeroport işçiləri arasında mülki şəxslərin ölümü və yaralanması ilə nəticələnən terror hücumu beynəlxalq humanitar hüquqa əsasən tammiqyaslı müharibə cınayəti kimi qiymətləndirilir”.

Əl-Maliki əlavə edib ki, koalisiyanın Birgə Qüvvələr Komandanlığı bu terror hücumuna beynəlxalq humanitar hüquqa və onun normalarına uyğun olaraq qətiyyətli cavab verəcək.

Səudiyyə Ərəbistanına edilən hücumla beynəlxalq reaksiya da özünü gözletməyib - xarici dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar terror hücumunu pisləyib. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Baş katibi Antonio Quterreş Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyaddakı beynəlxalq hava limanına edilən hücumu qətiyyətli pisləyib. BMT rəhbərinin mətbuat ofisi tərəfindən yayımlanan açıqlamada deyilir:

“Şənbə günü hüsulərin Səudiyyə Ərəbistanının Ər-Riyad şəhərindəki Kral Xalid Beynəlxalq Hava Limanına etdiyi ölümcül hücumu mənə dərinəndən sarsıtdı və bunu qətiyyətli pisləyirəm. Bu hücum nəticəsində 12 nəfər həlak olub, yüzlərlə mülki

Məkkə sazişi tərəfdaşları hücumu pislədi...

Edilən hücumların ardından diqqət Məkkə sazişi tərəfdaşlarına yönəlib. Pakistanın xarici işlər naziri Məhəmməd İshaq Dar “X” sosial media platformasındakı paylaşımında Ər-Riyad hava limanına edilən hücumu qətiyyətli pisləyib. Nazir hücumda yaralanan 6 Pakistan vətəndaşı da daxil olmaqla, bütün yaralıları tezliklə şəfa tapmalarını arzulayıb, dinc insanlara və mülki

infraqstrukturlara qarşı hücumların qəbulədlilməz olduğunu, beynəlxalq hüququ pozduğunu, regional sülh və təhlükəsizliyə ciddi təhdid yaratdığını bildirib.

İshaq Dar Pakistanın Səudiyyə Ərəbistanı hökuməti və xalqı ilə həmrəyliyini vurğulayaraq qeyd edib ki, İslamabad Məkkə Kollektiv Müdafiə Sazişi çərçivəsində Səudiyyə Ərəbistanının suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə və təhlükəsizliyinə sadıq qalacaq.

Pakistanın Baş naziri Şəhbaz Şərif də hücumu qətiyyətli pisləyib, həyatını itirənlərin ailələrinə başsağlığı verib və yaralıları tezliklə şəfa tapmalarını arzulayıb.

Səudiyyə Ərəbistanı Mülki Aviasiya İdarəsi (GACA) bildirib ki, ötən bir həftə ərzində Krallığın hava limanlarına edilən beş hücum nəticəsində 19 nəfər həlak olub, 350-dən çox yaralı var.

Türkiyənin Xarici İşlər Nazirliyi hüsulərin Səudiyyə Ərəbistanının paytaxtı Ər-Riyaddakı beynəlxalq hava limanına hücumunu pisləyib. Bu

barədə nazirliyin “X” sosial şəbəkəsində yayımladığı bəyanatda bildirilib. “Vətəndaş infraqstrukturu və dinc əhalini qəsdən hədəf alan bu cür hücumlar beynəlxalq hüquq normalarının kobud şəkildə pozulmasıdır. Regional təhlükəsizlik və sabitliyə təhdid yaranan hərəkətlərin dərhal dayandırılmasının vacibliyini vurğulayırıq”, - deyər bəyanatda qeyd olunub.

Türkiyə XİN-i, Ankaranın Səudiyyə Ərəbistanının suverenliyini və ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini bildirib.

Ər-Riyad Qərbdən narazıdır

Səudiyyə Ərəbistanı isə Yəməndəki husi üsyançıları ilə münəqişə fonunda Qərb mütəfiqlərinin məhdud hərbi dəstəyindən narazıdır. Ər-Riyad hava limanına hücumlar isə qarşıdurmanın daha da şiddətlənməsi riskini artırır. Bu barədə “Bloomberg” agentliyi məlumat yayıb. Ekspertlər xəbərdarlıq edirlər ki, hüsulərin hücumları ABŞ-ın da münəqişəyə cəlb olunmasına səbəb ola bilər. Hücumların iqtisadi təsirləri də hiss olunur: bir sıra iri şirkət rəhbərləri Ər-Riyadda keçirilən Beynəlxalq Neft Konqresində iştirakdan imtina edib, bəzi şirkətlər isə məsafədən iş rejiminə keçib.

SADIQ

Rusiya-Ukrayna müharibəsini dayandırmaq mümkün olacaqmı?

ABŞ, Aİ və NATO qış fəslinə qədər yeni yollar axtarışındadır

ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, Almaniya, Avropa Komissiyası, Ukrayna və NATO nümayəndələri Mayamədə qış mövsümü ərfəşində Rusiya-Ukrayna müharibəsində gərginliyinin azaldılması və başa çatdırılması yollarını müzakirə ediblər. Bu barədə ABŞ Prezidentinin xüsusi elçisi Stiv Uitkoff açıqlama yayıb. Onun sözlərinə görə, görüşdə Ukraynada davamlı və

uzunmüddətli sülhün təmin olunması istiqamətində konstruktiv müzakirələr aparılıb. Danışıqlar zamanı qış mövsümünə hazırlıq, enerji sisteminin dayanıqlığının gücləndirilməsi, taxıl ixracı, təhlükəsizlik zəmanətləri, eləcə də gələcək münəqişələrin qarşısının

alınması məqsədilə Ukrayna və Avropanın uzunmüddətli təhlükəsizlik mexanizmləri nəzərdən keçirilib.

ABŞ Maliyyə Nazirliyi isə Rusiyanın dizəl yanacağının dünya bazarlarına tədarükünü 2027-ci il aprelin 7-dək sanksiyalardan azad

Tərəflər, həmçinin Ukraynanın müharibədən sonrakı bərpaı, iqtisadi inkişafı və Avropa İttifaqına üzvlük perspektivlərini müzakirə

Elan edilən enerji atəşkəsi...

ediblər. “Görüş məhsuldar keçib və ABŞ-ın Rusiya ilə növbəti təmasları ərfəşində əlavə müzakirə tələb edən istiqamətləri müəyyənədləşdirməyə imkan yaradıb”, - deyər Uitkoff bildirib. Onun sözlərinə görə, iştirakçılar təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə, uzunmüddətli sabitliyin və iqtisadi rifahın təmin olunmasına xidmət edən davamlı sülhə nail olmaq üçün diplomatik səyləri davam etdirmək barədə ortaq mövqelərini bir daha təsdiqləyiblər.

Görüşdə Rusiya və Ukrayna arasında enerji atəşkəsi də müzakirə olunub. ABŞ Prezidenti Donald Tramp sosial media hesabında oktyabrın 11-dən Ukrayna ilə Rusiya arasında enerji atəşkəsinə dair razılıq əldə olduğunu bildirib.

Nəzərə əlaq ki, görüş ABŞ-ın Rusiyadan dizəl yanacağının alınacağı barədə qərarı fonunda baş tutub. Bu razılaşma Trampın rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə telefonla danışıqı zamanı əldə edilib. ABŞ Prezidenti “Truth” sosial hesabında yazıb ki, Rusiyanın ABŞ və dünya bazarına ilkin mərhələdə 300 min tondan çox dizəl yanacağı tədarük edəcəyinə dair razılığa gəlinib. Onun sözlərinə görə, tərəflər noyabrda daha 500 min ton, ardınca isə 1 milyon ton dizəl tədarükü barədə razılığa gəliblər. Rusiya neft emalı zavodlarının vəziyyətindən asılı olaraq, qısa müddətdə əlavə 3 milyon ton yanacağın bazara çıxarılması da nəzərdə tutulur.

“Rusiya enerjisi ilə bağlı bu mühüm açıqlama nəticəsində amerikalılar və bütün dünya üçün dizəlin qiyməti sürətlə və rekord səviyyədə aşağı düşəcək”, - deyər ABŞ Prezidenti vurğulayıb. O, xüsusilə fermerlər, heyvandarlar və yük maşını sürücüləri üçün qiymətlərin azaldılmasını əsas prioritetlərdən biri adlandırıb.

Tramp: Ukraynanın yeni prezident seçməsinin vaxtı çatıb

Bundan əlavə, Tramp bəyan edib ki, Ukraynanın yeni prezident seçməsinin vaxtı çatıb: “Mən razılaşma əldə edə biləcək yeni liderin gəlməsinə təklif edirəm. Çünki Zelenskinin razılaşma əldə etmək üçün çoxlu imkanları olub, amma nədənsə o, heç vaxt bunu etmir. Düşünürəm ki, Ukraynanın yeni prezidenti ehtiyacı var”. ABŞ Prezidenti Ukraynanın Rusiyanın neft emalı müəssisələrinə endirdiyi zərbələri də tənqid edib. “Biz Zelenskiyə dedik ki, Rusiyaya qarşı istədiyini edə bilərsən, amma neft emalı zavodlarını vurma, çünki bu, bütün dünya üçün problemdir. Bəs o nə edir? Gedib dizəl yanacağına zərbə endirir. O, buna mütləq son qoymalıdır”, - deyər Tramp bildirib.

Bütün bunların fonunda rəsmi Kiyev ABŞ Prezidenti Donald Trampın elan etdiyi enerji atəşkəsi təşəbbüsünü dəstəklədiyini bəyan edib. Bununla belə qeyd edilib ki, Rusiyanın da atəşkəsə qoşulması vacibdir. Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski “Telegram” kanalında bildirib ki, Kiyev ABŞ-dan təşəbbüsün detalları ilə bağlı məlumat gözləyir: “Biz Ukrayna olaraq həmişə gərginliyin azaldılmasına yönəlmə addımları, insanların həyatının qorunmasını, müharibəyə son qoyulması və davamlı sülhün təmin edilməsi üçün zəruri həlləri tam dəstəkləmişik”.

Zelenski bildirib ki, Rusiya Ukraynanın enerji in-

ABŞ Rusiyanı dizəllə bağlı sanksiyalardan azad edib

edib. Bu barədə nazirliyin “X” sosial şəbəkəsində qeyd olunub. Məlumatda ABŞ Prezidenti Donald Trampın göstərişi ilə ABŞ Maliyyə Nazirliyinin Xarici Aktivlərə Nəzarət İdarəsinin Rusiya dizəl yanacağının dünya bazarlarına tədarükünə icazə verən müvəqqəti ümumi lisenziyanın təqdim edildiyi bildirilib. Maliyyə Nazirliyinin dərc olunmuş ümumi lisenziyasında həmçinin qeyd olunur ki, Rusiya Federasiyasında istehsal olunan dizəl yanacağının satışı, çatdırılması, boşaldılması və idxalı, o cümlədən ABŞ-a idxalı ilə bağlı əməliyyatlara icazə verilir.

Bu hadisə isə rəsmi Kiyevin narazılığına səbəb olub. Ukrayna Prezidenti Zelenski hesab edir ki, bu razılaşma Rusiyanın müharibəni davam etdirməsinə, Ukraynanın məğlul edilməsinə xidmət edir. Donald Tramp Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenskinin bu mövqeyini cavabsız qoymayıb. Jurnalistlər Trampdan Zelenskinin bu razılaşmanı zəif addım kimi qiymətləndirməsinə münasibətini soruşarkən “Biz güclü tərəfdaş. Dünyanın neftə ehtiyacı var. Buna görə də dizəl yanacağı əldə etməkdən çox məmnunuq”, - deyər cavab verib. O, razılaşmaya görə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə təşəkkür edib. “Rusiya ilə bağlanmış neft sazişi çox əhəmiyyətlidir. Bu, ölkəmizə külli miqdarda neftin daxil olması deməkdir”, - deyər Tramp vurğulayıb.

frastukturuına hücumları dayandıracağı təqdirdə, Kiyev də Rusiyanın neft emalı zavodlarına zərbələri dayandırmağa hazırdır. O, Avropadakı müharibənin əsl səbəblərinin Rusiya olduğunu vurğulayıb. Ukrayna Prezidentinin sözlərinə görə, enerji infraqstruk-

turuna hücumların dayandırılması mümkündür, lakin Rusiya Prezidenti Vladimir Putin buna hazır deyil. Zelenski vurğulayıb ki, gərginliyin azaldılmasına yönəlmə istənilən addım qarşılıqlı olmalı və real təminatlarla müşayiət edilməlidir.

Trampın seçki barədə fikirlərinə gəlinə, Zelenski deyib ki, Rusiya Prezidenti Vladimir Putin 60 günlük atəşkəsə razılaşacağı təqdirdə, Ukrayna prezidenti seçkiləri keçirməyə hazırdır: “Əgər Prezident Tramp həqiqətən seçkilərin keçirilməsini istəyirsə, Putinə desin ki, bizə iki aylıq tam atəşkəs təmin etsin və biz seçkiləri keçirək. Əlbəttə, Ukrayna xalqının istənilən seçiminə qəbul etməyə hazır olacağıq”.

Onu da qeyd edək ki, ABŞ Prezidenti Donald Trampın administrasiyası Ukraynaya silah tədarükü və kəşfiyyat məlumatlarının ötürülməsi proqramlarını dayandırmağa hədələyib. Bu barədə “Financial Times” qəzeti adı açıqlanmayan avropalı rəsmilərə istinadla məlumat yayıb. Nəşrin məlumatına görə, ABŞ rəsmiləri oktyabrın 10-11-də Kiyev və Avropa paytaxtları ilə əlaqə saxlayaraq, Avropa vəsaitləri hesabına ABŞ-dan Ukrayna üçün silah alınmasını nəzərdə tutan PURL proqramının, eləcə də kəşfiyyat məlumatlarının paylaşılmasının dayandırılma biləcəyini bildiriblər. Qəzetin yazdığına görə, Ağ Ev məsələ ilə bağlı şərh verməkdən imtina edib.

Uitkoff və Kuşnerin Moskva səfəri niyə təxirə salınıb?

Belə bir şəraitdə, Avropa İttifaqı bu həftə Ukraynanın müdafiə qabiliyyətini gücləndirmək məqsədilə raket və pilotsuz uçan aparatların (PUA) alınmasına əlavə vəsait ayıracaq. Bu haqda Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula Fon der Lyayen açıqlama verib. O, oktyabrın 11-də Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ilə telefon danışıqı apardığını bildirib. Lyayen “X” sosial şəbəkəsindəki paylaşımında Ukrayna xalqı ilə həmrəyliyini və Zelenskiyə tam dəstəyini ifadə edib. “Ukrayna bu həftə Avropa İttifaqı Şurasının gündəliyində əsas məsələlərdən biri olacaq. Biz gələcək üçün maliyyə ehtiyaclarını və Kiyevə beynəlxalq dəstəyin artırılması yollarını müzakirə edəcəyik. Həmçinin bu həftə Aİ Ukraynanın müdafiəsini gücləndirmək və hava məkanını qorumaq üçün dron və raketlərin alınmasına əlavə maliyyə vəsaiti ayıracaq”, - deyər Avropa Komissiyasının Prezidenti qeyd edib. O əlavə edib ki, Aİ tezliklə Ukraynanın Avropaya inteqrasiyası ilə bağlı danışıqların iki yeni istiqaməti üzrə məsləhətləşmələrə başlayacaq.

Zelenski isə deyib ki, Avropa İttifaqının ölkəsinə

budəfəki hərbi dəstəyinin həcmi təxminən 3 milyard avro dəyərində olacaq. “Mən Rusiyanın son hücumları barədə xanım Lyayenə məlumat verdim. Xarkov bölgəsindəki enerji obyektlərinə zərbələr endirilib. Bu, ABŞ Prezidentinin enerji atəşkəsi elan etməsindən sonra baş verib. Bu şəraitdə tərəfdaşlarımızın etibarlı dəstəyi əsl xilaskardır və rusların Ukraynanı parçalaya bilməyəcəyinə zəmanətdir”, - deyər dövlət başçısı vurğulayıb.

Bu arada ABŞ Prezidenti Donald Trampın xüsusi nümayəndəsi Stiv Uitkoff və onun kürəkəni Cared Kuşner Ukrayna münəqişəsinin nizamlanması ilə bağlı Kiyev və Avropanın mövqeyini dəqiqləşdirmək üçün Moskvaaya planlaşdırılan səfərlərini təxirə salıblar. Bu barədə “Axios” nəşri məlumatlı mənbələrə istinadla məlumat yayıb. Məlumatla görə, amerikalı nümayəndələr Ukrayna və Avropa ölkələrinin Rusiya tərəfinə təqdim ediləcək yeni birgə təkliflə bağlı razılığa gəlib-gəlmədiyini müəyyənədləşdirmək istəyirlər.

N.BAYRAMLI

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM - 0125984955, 0552004544
“Azərmətbuatyayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Spark Press” MMC - 0503548555
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

1 illik abunə - 158,40 AZN
6 aylıq abunə - 79,20 AZN

Məktəbə məktəbli formasında gəl!

Məktəbin müəyyən etdiyi geyim formasına əməl et.

Məktəbli forması gündəlik məktəb həyatının bir hissəsidir.

Vahid forma, vahid məktəb mədəniyyəti!

Məktəbli forması bərabərlik mesajı verir...

Dünyəvi təhsil, məktəb nizam-intizamı və vahid geyim prinsipi müasir təhsil mühitinin mühüm tərkib hissələridir. Vahid məktəbli geyimi dünyanın bir sıra ölkələrində məktəb mədəniyyətinin mühüm elementi kimi qəbul olunur. Onun üstünlüyü yalnız səliqəli görünüşlə məhdudlaşmır. Eyni geyim qaydası şagirdlər arasında bahalı və ucuz geyim üzərindən müqayisələrin, dəb yarışının və sosial fərqlərin qabardılmasının qarşısını ala bilər.

Müasir təhsil sisteminin uğuru təhsilin keyfiyyəti, şagirdin qazandığı bilik və məktəbin sağlam mənəvi mühitidir. Vahid məktəbli forması isə bu sistemin nizam-intizam və ümumi məktəb mədəniyyəti ilə bağlı hissəsini təşkil edir.

Vahid məktəbli forması nizam intizamı gücləndirir

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rektoru, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Ceyran Mahmudova “Yeni Azərbaycan”a açıqlamasında bildi-rib ki, məktəblərdə vahid geyim qaydalarının tətbiqi təhsil mühitində

ümumi nizamın yaradılması və şagirdlər arasında bərabərlik prinsipinin qorunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır: “Məktəbli forması məktəbin vahidliyini ifadə etməklə yanaşı, şagirdlərə müəyyən edilmiş qaydalara hörmətlə yanaşmağı və kollektiv həyatın tələblərinə uyğun davranmağı da öyrədir.

Uşaqların məktəb yaşlarından məsuliyyətli davranışa alışması vacibdir. Onlar anlamalıdır ki, hər bir kollektivin öz qaydaları var və həmin qaydalara əməl etmək ümumi mühitin sağlamlığına xidmət edir. Məktəbli formasına riayət də belə davranış vərdişlərindən biridir. Fikrimcə, bu tələbə münasibət zamanla şagirdlərdə intizam, məsuliyyət və öz davranışına nəzarət kimi keyfiyyətlərin inkişafına müsbət təsir göstərə bilər”.

Sağlam məktəb atmosferinin formalaşması üçün...

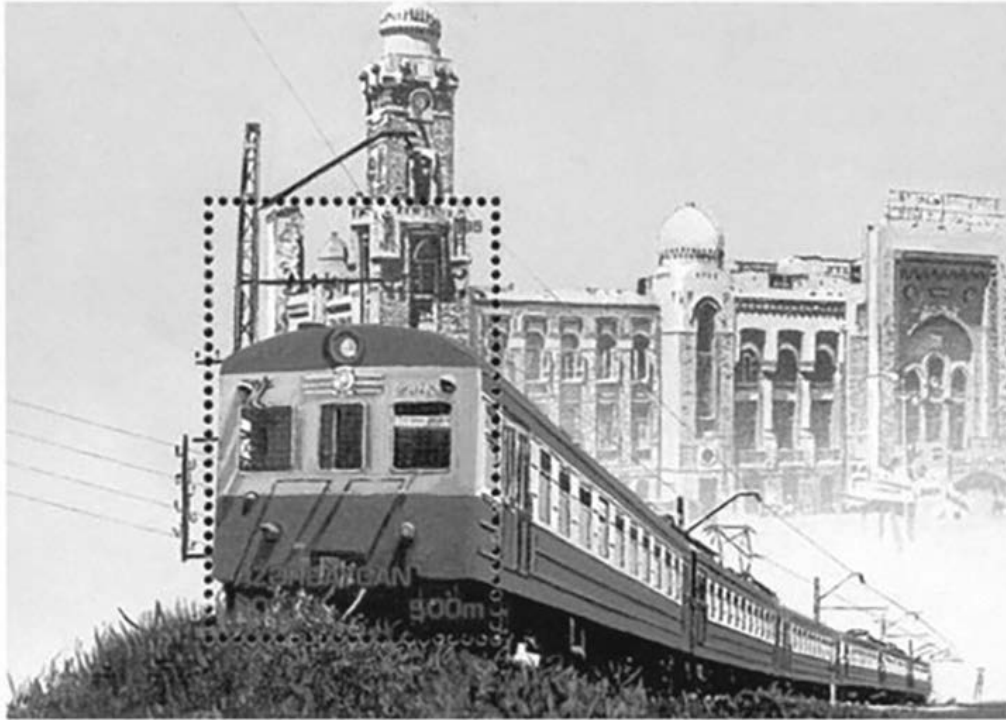
Professorun sözlərinə görə, vahid geyim qaydaları şagirdlərin geyim seçimi üzərindən bir-biri ilə müqayisə edilməsinin və maddi imkan fərqlərinin məktəb mühitində

qabardılmasının qarşısını müəyyən dərəcədə alır: “Məktəbdə əsas meyar şagirdin geyimi deyil, onun biliyi, bacarığı, davranışı və şəxsi keyfiyyətləri olmalıdır. Hər bir uşağın özünü bərabərhüquqlu təhsil mühitinin üzvü hiss etməsi sağlam məktəb atmosferinin formalaşması üçün əhəmiyyətlidir.

Vahid geyim qaydalarına əməl edilməsini tərbiyə və mədəniyyət məsələsi kimi dəyərləndirmək də tamamilə doğrudur. Lakin burada əsas məqam qaydaya formal şəkildə əməl etməkdən daha çox, onun məhiyyətinə dərk etməkdir. Uşaqlara intizamın qorxudan və cəzadan deyil, anlayışdan, məsuliyyətdən və qarşılıqlı hörmətdən qaynaqlandığını aşılamaq lazımdır. Məktəbin vəzifəsi də bu prinsipləri şagirdlərə yalnız sözlə deyil, gündəlik münasibət və davranış nümunələri ilə çatdırmaqdır. Çünki məktəbdə formalaşan mədəniyyət gələcək cəmiyyətin mənəvi mühitinə də təsirsiz qalmır”.

Yeganə BAYRAMOVA

Hərəkətin, təhlükəsizliyin və etibarın təminatçıları...

Dəmir yolu işçilərinin bayramıdır

Elə peşələr var ki, onların əhəmiyyəti yalnız iqtisadi göstəricilərlə, daşınan yüklərin həcmi və ya qət edilən kilometrərlə ölçülmür. Çünki bu peşələrin arxasında insanların gündəlik həyatını asanlaşdıran, şəhərləri və kəndləri bir-birinə yaxınlaşdıran, ailələri qovuşduran, ölkənin ayrı-ayrı guşələri arasında görünməz körpülər yaradan böyük zəhmət, məsuliyyət və fədakarlıq dayanır. Dəmiryolçuluq da məhz belə peşələrdəndir. Polad relslərin üzərində hərəkət edən qatarların əhəngində minlərlə insanın alın təri, peşəkarlığı, intizamı və öz işinə sonsuz sədaqəti var.

Dəmir yolu özünəməxsus bir dünyadır. Burada hər dəqiqənin, hər signalın, hər texniki yoxlamamanın, hər qərarın öz mənası və əhəmiyyəti var. Qatarın vaxtında yola düşməsi, müəyyən olunmuş marşrut üzrə təhlükəsiz hərəkəti və təyinat məntəqəsinə vaxtında çatması çoxsaylı əməkdaşların bir-birini tamamlayan fəaliyyətindən, dəqiq hesablamalardan və illərlə qazanılmış təcrübədən asılıdır. Bu səbəbdən də dəmiryolçunun işi yalnız müəyyən vəzifəni yerinə yetirmək deyil, həm də böyük bir məsuliyyət zəncirinin mühüm halqası olmaq, insanların təhlükəsizliyini düşünmək və hər bir iş gününü peşə borcuna sədaqətlə başa vurmaq deməkdir.

Yeri gəlmişkən, bu gün Azərbaycan dəmir yolu işçilərinin peşə bayramı qeyd olunur. Prezident İlham Əliyevin 7 oktyabr 2005-ci ildə imzaladığı “Dəmir yolu işçilərinin peşə bayramının təsis edilməsi haqqında” sərəncamına əsasən, hər ildə oktyabrın 13-ü dəmir yolu işçilərinin peşə bayramı kimi qeyd edilir.

Azərbaycanın dəmir yolu tarixinin kökləri XIX əsrin ikinci yarısına, Bakı neftinin sürətlə artan şöhrətinin ölkənin iqtisadi həyatına yeni nəfəs gətirdiyi dövrə gedib çıxır. O illərdə neftin və digər yüklərin ənənəvi üsullarla daşınması artan tələbatı ödəmədiyindən, dəmir yolu nəqliyyatı iqtisadi inkişafın vacib şərtlərindən birinə çevrilmişdi. Bu istiqamətdə atılan ilk addımlar isə sonrakı onilliklərdə ölkənin nəqliyyat sisteminin formalaşmasına güclü təkan verib.

1878-ci ildə tikintisinə başlanılan Bakı-Sabunçu-Suraxanı dəmir yolu xəttinin 1880-ci ildə istifadəyə verilməsi Azərbaycanın nəqliyyat tarixində yeni səhifə açdı. Əvvəlcə neft sənayesinin ehtiyaclarına xidmət edən bu xətt zaman keçdikcə sərnəşin daşımaları üçün də əhəmiyyət qazanaraq dəmir yolunun insanların gündəlik həyatına daxil olmasının əsasını qoydu. 1883-cü ildə Bakı ilə Tiflis arasında magistrat dəmir yolunun fəaliyyətə başlaması isə Azərbaycanın iqtisadi və ticarət əlaqələrinin genişlənməsinə, Bakı limanının və neft sənayesi-

nin imkanlarının artmasına, ölkənin regionlararası nəqliyyat əlaqələrinin möhkəmlənməsinə mühüm töhfə verdi.

Azərbaycan dəmir yolu müxtəlif dövrlərdə müharibələrin, iqtisadi çətinliklərin, texnoloji dəyişikliklərin və böyük quruculuq proseslərinin də şahidi olub. Xüsusilə, İkinci Dünya müharibəsi illərində Azərbaycanın neft sənayesinin cəbhənin yanacaq təminatında oynadığı mühüm rol fonunda dəmir yolu nəqliyyatı da böyük strateji əhəmiyyət daşıyıb. Yanacaq, ərzaq, hərbi təyinatlı yüklər və digər zəruri materialların daşınmasında dəmiryolçuların əməyi ölkənin ümumi səfərbərlik imkanlarının mühüm hissəsinə çevrilib.

Müstəqilliyin ilk illərində qarşıya çıxan iqtisadi çətinliklər və nəqliyyat əlaqələrinin yenidən qurulması zərurəti dəmir yolu sahəsinin qarşısında ciddi vəzifələr qoysa da, sonrakı illərdə həyata keçirilən islahatlar, infrastrukturun yenilənməsi, yeni texniki vasitələrin alınması və idarəetmənin təkmilləşdirilməsi bu sahənin inkişafı üçün yeni imkanlar yaradıb. 2009-cu ildə “Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması isə dəmir yolu sektorunun müasir tələblərə uyğun inkişafı, ölkədaxili və beynəlxalq daşımalarda inkişafı, tranzit imkanlarının genişləndirilməsi və infrastrukturun yenilənməsi baxımından mühüm institusional mərhələ olub.

Bu gün müasir dünyada nəqliyyat sistemlərinin qarşısında yeni tələblər dayanır. Rəqəmsallaşma, avtomatlaşdırma, enerji səmərəliliyi, ekoloji məsuliyyət, xidmət keyfiyyəti və təhlükəsizlik standartları dəmir yolu təsərrüfatının inkişaf istiqamətlərini müəyyənləyir. Belə bir şəraitdə dəmiryolçuların üzərinə düşən vəzifələr daha da genişlənir. Müasir qatarların idarə olunması, mürəkkəb texniki avadanlıqların istismarı, hərəkətin fasiləsiz təşkili və sərnəşin məmnuniyyətinin təmin edilməsi yalnız ənənəvi təcrübə deyil, həm də davamlı öyrənmə, yeniliklərə açıq olmaq və peşə bacarıqlarını mütləq təkmilləşdirmək tələb edir.

Dəmir yolunun gələcəyi yalnız yeni lokomotivlərin, müasir vaqonların və yenilənən infrastrukturun hesabına qurulmur. Bu gələcəyin əsasını həm də öz işini sevmə, peşəsinə hörmətlə yanaşan, gənc nəslə təcrübəsini ötürən və hər bir yeniliyi ölkənin inkişafına töhfə vermək imkanı kimi dəyərləndirən insanlar təşkil edir. Belə ki, texnologiya nə qədər inkişaf etsə də, onun səmərəli işləməsinin təmin edən insan amili, düzgün qərar vermək bacarığı, məsuliyyət hissi və əməyə mənəvi bağlılıq hər zaman öz əhəmiyyətini qoruyub saxlayacaq.

Yeganə BAYRAMOVA

Allah rəhmət eləsin!

Nəriman Rəsulov, Sübhan Namazov, Məmed Rüstəmov, İslam Əsgərov, Məcnun Rəsulov, Əkbər Rəsulov, Səyaf Qubadov, Kamil Surxayev, Akif Rəsulov, Vüqar Rəsulov, Elnur Ağayev, Ramin Orucov, Nihat Zeynalı, Rafis Rəhimov, Rakif Rəsulov, Anar Rəsulov, Camal Camalov, Ramil Həşimov, Mahir İsmayilov, Rəvan Rəsulzadə, Səfər Əliyev və İsmayıl Rəsulzadə Məhərrəmov Həbil Mehralı oğluna atası

MƏHƏRRƏMOV MEHRLALI MƏHƏRRƏM OĞLUNUN

vəfatı ilə əlaqədar başsağlığı verir və mərhumun ailəsinə səbr diləyirlər.

Cəfər Cəfərquliyev, Firudin Cəfərov, Zəfər Söyləməzli, İlham Yusifov, Şahvələd Mehdiyev, Anar Əliyev, Etibar Əhmədli, Xanbaba İsayev, Fərrux Əsgərov, Xəlid Cəfərquliyev, Rəfəil Qasımov, Aynur Qasımov, Ramiz Məhərrəmov, Fuad Vəliyev, Yalçın Cəfərquliyev, Mehdi Məhərrəmov, Elnar Ələsgərov və Abuzər Həşimov Məhərrəmov Həbil Mehralı oğluna atası

MƏHƏRRƏMOV MEHRLALI MƏHƏRRƏM OĞLUNUN

vəfatı ilə əlaqədar başsağlığı verir və mərhumun ailəsinə səbr diləyirlər.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası

Baş redaktor:
Alıqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzviyər Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
493-16-94
498-19-84

İndeks: 67100
Lisenzia: N-B-317
Tiraj: 4329
Sifariş: 1329

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayında nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova